

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-4614

Chișinău

„13” 06. 2017”

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art. 73 și art. 74 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare, *în mod prioritar*, proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 435 din 13 iunie 2017.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Economiei.

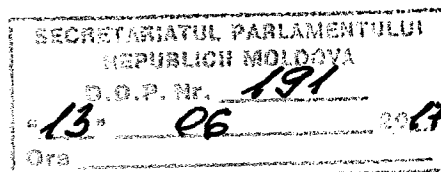
Anexe:

1. Hotărîrea Guvernului „Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative” (în limba română);
2. Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (în limba română);
3. Nota informativă la proiectul de lege;
4. Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție;
5. Avizul Ministerului Justiției.

Prim-ministru

Pavel FILIP

Ex.: Silviya Muntean;
Tel.: 022250201.

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr.435

din 13 iunie 2017

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

-----
Guvernul HOTĂRĂȘTE:

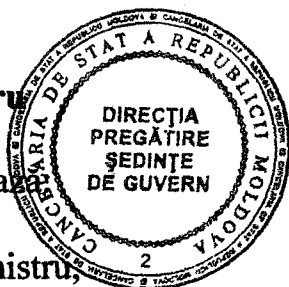
Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

Contrasemnează

Viceprim-ministru,
ministrul economiei

Ministrul justiției

PAVEL FILIP

Octavian CALMÎC

Vladimir Cebotari

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea și completarea unor acte legislative**

Art. I. – La articolul 22 alineatul întâi al Legii nr.880-XII din 22 ianuarie 1992 privind Fondul Arhivistic al Republicii Moldova (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1992, nr.1, art.20), cu modificările și completările ulterioare, cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor” se substituie cu cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței”.

Art. II. – Articolul 24 din Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 3 octombrie 2006) se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Cererea prin care se contestă măsura restrictivă privind suspendarea activității agentului economic, dispusă prin procesul-verbal de control, emis în conformitate cu legislația cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător, se examinează de instanța de contencios administrativ în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia.”

Art. III. – Legea nr. 1100-XIV din 30 iunie 2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 98–99, art. 293), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3 alineatul (2), litera c) se abrogă.

2. La articolul 5 alineatul (2), litera h) se completează cu cuvintele „, cu excepția berii și băuturilor pe bază de bere”.

3. La articolul 9 alineatul (2), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;”.

4. Articolul 11:

la alineatul (1), textul „Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice de pe lângă autoritatea centrală de specialitate în domeniul agroindustrial, denumit în continuare Inspectorat de Stat” se substituie cu textul „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, denumită în continuare Agenția”;

alineatul (2):

în partea dispozitivă, cuvintele „Inspectoratul de Stat” se substituie cu cuvântul „Agenția”;

la litera g), cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor” se substituie cu cuvintele „organul de specialitate de supraveghere și control în domeniul controlului metrologic legal”.

5. La articolul 13 alineatul (2):

se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) dețin în proprietate sau în locațiune depozite specializate de construcție capitală cu o suprafață de cel puțin 200 m², acoperite, îngrădite, dotate cu sisteme computerizate de evidență (pentru păstrarea și comercializarea angro a berii și băuturilor pe bază de bere)”;

litera g) se completează cu cuvintele „, cu excepția berii și băuturilor pe bază de bere”.

6. La articolul 14 alineatele (3) și (4), cuvintele „Inspectoratul de Stat” se substituie cu cuvântul „Agenția”, la cazul gramatical corespunzător.

7. La articolul 16 alineatul (3), litera d) se completează cu propoziția „Acest temei nu se aplică comercializării de bere și băuturi pe bază de bere”.

8. La articolul 18 alineatul (3), textul „Inspectoratul de Stat, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și Agenția pentru Protecția Consumatorilor” se substituie cu textul „organele de control din domeniul fiscal, din domeniul controlului metrologic legal și de specialitate în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice, cu emiterea unui proces-verbal de control corespunzător.”

9. Articolul 25 alineatul (2), cuvintele „producția alcoolică” se substituie cu cuvintele „berea, băuturile pe bază de bere, precum și producția alcoolică care întrunește una dintre următoarele condiții:”.

10. La articolul 28, alineatul (2) se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) dețin în proprietate sau în locațiune încăperi pentru depozite cu o suprafață de cel puțin 200 m², pentru păstrarea și comercializarea angro a berii și băuturilor pe baza de bere;”.

Art. IV. – Legea nr.140-XV din 10 mai 2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.68–71, art.505), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Inspectoratul de Stat al Muncii este autoritatea coordonatoare la nivel național în domeniul respectării actelor normative în domeniul raporturilor de

muncă și a securității și sănătății muncii. Inspectoratul de Stat al Muncii este autoritate administrativă din subordinea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și are sediu în municipiul Chișinău.”;

la alineatul (2), cuvintele „în domeniul muncii” se substituie cu cuvintele „în domeniul raporturilor de muncă, cu excepția securității și sănătății în muncă.”;

alineatul (2¹) va avea următorul cuprins:

„(2¹) Controlul de stat prevăzut la alin. (2) efectuat asupra persoanelor care practică activitate de întreprinzător se planifică, se efectuează și se înregistrează în conformitate cu prevederile Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, în măsura în care nu contravin prezentei legi.”;

la alineatul (5), cuvintele „activități de inspecție a muncii” se substituie cu cuvintele „activități de inspecție în domeniul raporturilor de muncă”.

2. La articolul 4, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În îndeplinirea obiectivelor prevăzute la art.3, Inspectoratul de Stat al Muncii are următoarele atribuții:

a) monitorizează controlul de stat al respectării legislației privind securitatea și sănătatea în muncă, efectuat de inspectorii de muncă din cadrul autorităților competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale;

b) ține și actualizează informația referitoare la autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale și la inspectorii de muncă din cadrul lor;

c) efectuează controlul de stat în domeniul respectării legislației privind raporturile de muncă de către angajatori;

d) participă, în comun cu autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, la elaborarea de acte normative, metodologii, instrucțiuni, ghiduri, recomandări metodice privind aplicarea cadrului normativ cu privire la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă, pe care le aprobă Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei;

e) după necesitate, prezintă Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei propuneri de amendare a cadrului normativ în vigoare referitor la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă;

f) realizează activități de pregătire, instruire și informare în domeniul raporturilor de muncă a angajatorilor și salariaților angajați în unitățile din domeniile lor de competență;

g) creează, întreține și actualizează permanent sistemul E-learning, pentru instruirea inspectorilor de muncă, indiferent de instituția în care aceștia activează;

h) organizează și efectuează, în comun cu autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, instruirea inițială și continuă a inspectorilor de muncă și verificarea cunoștințelor acestora la finele fiecărui curs de instruire, indiferent de instituția în care aceștia activează;

i) asigură utilizarea exclusivă a sistemului E-learning la desfășurarea instruirilor inițiale și continue a inspectorilor de muncă;

j) ține și actualizează informația privind activitățile de control în domeniul siguranței ocupaționale, întreprinse de autoritățile competente în acest domeniu, în baza rapoartelor prezentate de acestea;

k) concentrează informația cu privire la accidentele de muncă constatate și cercetate de inspectorii de muncă în domeniul securității și sănătății în muncă;

l) elaborează, cu participarea tuturor autorităților competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, raportul anual privind activitatea autorităților competente în domeniul controlului respectării legislației cu privire la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă.”

3. La articolul 5, după cuvintele „colaborează cu” se introduc cuvintele „autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, cu”.

4. Articolul 8:

la alineatul (1):

în partea dispozitivă, după cuvintele „inspectorul de muncă” se introduc cuvintele „competent cu efectuarea controlului de stat în domeniul raporturilor de muncă”;

la litera f), cuvintele „și normelor de securitate și sănătate în muncă” se exclud;

alineatele (2), (3), (4) și (5) se abrogă.

5. La articolul 9 alineatul (1) litera b), cuvintele „, securitatea și sănătatea în muncă” se exclud.

6. La articolul 10 litera c), cuvintele „sau a cercetării accidentelor de muncă” se exclud.

7. Articolul 11¹:

în titlu, cuvintele „, securității și sănătății în muncă” se exclud;

alineatul (1):

în partea dispozitivă, cuvintele „, securității și sănătății în muncă” se exclud;

la litera a), cuvintele „, securității și sănătății în muncă” se exclud;

la alineatul (2), cuvintele „, securității și sănătății în muncă” se exclud.

8. La articolul 11², în titlu și în alineatul (1), cuvintele „, securității și sănătății în muncă” se exclud.

9. Articolul 11³:

în titlu, cuvintele „, securității și sănătății în muncă” se exclud;

la alineatul (1):

în partea dispozitivă, cuvintele „, securității și sănătății în muncă” se exclud;

litera g) se abrogă;

la alineatul (2) și (6), cuvintele „ , securității și sănătății în muncă” se exclud;

la alineatul (3), textul „În cazul controlului efectuat la persoane care practică activitate de întreprinzător, procesul-verbal de control se întocmește și se înregistrează cu respectarea prevederilor Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător” se exclude;

alineatele (7)-(11) se abrogă.

10. Articolul 11⁴ se abrogă.

11. Articolul 13:

la alineatul (1), cuvintele „raportul anual de activitate” se substituie cu textul „raportul anual privind activitatea autorităților competente în domeniul controlului respectării cadrului normativ cu privire la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Raportul anual privind activitatea autorităților competente în domeniul controlului respectării legislației cu privire la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă în muncă se va referi la:

a) cadrul normativ privind competența Inspectoratului de Stat al Muncii și a autorităților competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale;

b) informații despre personalul Inspectoratului de Stat al Muncii și autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, în partea ce se referă la inspectorii de muncă din cadrul acestora;

c) date analitice privind angajatorii supuși controlului și numărul lor de salariați, inclusiv cei cu dezabilități;

d) date analitice ale controalelor efectuate;

e) date analitice ale încălcărilor legislației privind raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă depistate și ale sancțiunilor aplicate;

f) statistici ale accidentelor de muncă constatate și îmbolnăvirilor profesionale;

g) alte aspecte ale activității în domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă.”;

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

(2¹) Elaborarea raportului anual privind activitatea autorităților competente în domeniul controlului respectării legislației cu privire la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă se realizează de către Inspectoratul de Stat al Muncii cu participarea acestor autorități.

la alineatul (3), cuvintele „raportului anual de activitate” se substituie cu cuvintele „raportului anual privind activitatea autorităților competente în domeniul controlului respectării legislației cu privire la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă”.

Art. V. – Legea nr. 105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.176–181, art.513), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. În tot textul legii, cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor”, la orice caz gramatical, se substituie cu cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței”, la cazul gramatical corespunzător.

2. Articolul 3:

alineatul unic devine alineatul (1);

Se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Controlul de stat în domeniul protecției consumatorilor asupra persoanelor care practică activitate de întreprinzător se planifică, se efectuează, se înregistrează și se contestă în conformitate cu prevederile Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.”

3. La articolul 14 alineatul (1) litera b) și alineatul (2) și la articolul 15 alineatele (1), (2) și (5), cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor”, la orice caz gramatical, și „Agenției pentru Protecția Consumatorilor” se substituie cu cuvintele „organul de control în domeniul protecției consumatorului, conform domeniului de competență”, la cazul gramatical corespunzător.

4. Articolul 27:

La alineatul (2) litera c), textul „la art. 28” se substituie cu textul „la art. 28 alin. (1)”;

se completează cu alineatul (2²) cu următorul cuprins:

„(2¹) Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței este autoritate administrativă coordonatoare la nivel național în domeniul controlului respectării legislației cu privire la protecția consumatorilor, cu statut de punct de contact național.”;

la alineatul (3):

la litera a), după cuvintele „organele centrale de specialitate ale administrației publice,” se introduc cuvintele „cu autoritățile administrative din subordinea ministerelor și alte autorități administrative centrale din subordinea Guvernului, care au atribuții de control în domeniul protecției consumatorilor.”;

se completează cu literele a¹)- a²) cu următorul cuprins:

a¹) monitorizează activitatea de protecție a consumatorilor desfășurată de autoritățile administrative competente indicate la art. 28 alin. (2);

a²) elaborează, în comun cu autoritățile competente în domeniul protecției consumatorilor, și aprobă metodologii, instrucțiuni, ghiduri, recomandări metodice privind aplicarea cadrului normativ cu privire la protecția consumatorilor.”

la litera b), după cuvintele „examinează și” se introduc cuvintele „elaborează, în comun cu celelalte autorități competente în domeniul protecției consumatorilor, și le”;

la litera g), după cuvintele „conformității serviciilor,” se introduc cuvintele „inclusiv turistice,” iar în final se completează cu cuvintele „ , , cu excepția domeniilor acordate în competența altor organe conform art. 28 alin. (2)”;

se completează cu litera i¹) cu următorul cuprins:

„i¹) elaborează, cu participarea tuturor autorităților competente în domeniul protecției consumatorilor, și aprobă raportul anual privind activitatea de protecție a consumatorilor, și asigură publicarea acestuia pe pagina sa web oficială;”

la litera l), cuvintele „de reducere a prețului acestora” se exclud;

se completează cu litera t¹) cu următorul cuprins:

„t¹) acordă autorităților administrative în domeniul protecției consumatorilor asistență metodică privind aplicarea și controlul legislației în domeniul protecției consumatorilor;”

se completează cu alineatele (3¹) și (3²) cu următorul cuprins:

„(3¹) Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței își exercită atribuțiile de la alin. (3) lit. f)-h), l)-s) în alte domenii decât cele transmise în competența altor organe, conform art. 28 alin. (2).

(3²) Raportul anual privind activitatea de protecție a consumatorilor se elaborează și se aprobă pînă la data de 31 martie a anului în curs, pentru anul precedent, iar publicarea acestuia pe pagina web oficială a Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței se face în termen de 5 zile lucrătoare de la data aprobării.”

5. Articolul 28:

alineatul unic devine alineatul (1), iar partea dispozitivă a acestuia va avea următorul cuprins:

„(1) Alte organe ale administrației publice abilitate cu funcții de reglementare în domeniul protecției consumatorilor, în limita domeniului de competență, sînt: ”;

litera e) se abrogă;

se completează cu alineatele (2)-(4) cu următorul cuprins:

„(2) Controlul respectării prevederilor legislației cu privire la protecția consumatorilor în partea ce se referă la siguranța și calitatea produselor și serviciilor, introduse sau puse la dispoziție pe piață și destinate consumatorilor, inclusiv în partea ce se referă la practicile corecte în domeniu, se efectuează după cum urmează:

a) în domeniul alimentar, la toate etapele lanțului alimentar – de Agenția de Națională pentru Siguranța Alimentelor;

b) în domeniul produselor medicamentoase, farmaceutice și para-farmaceutice, al serviciilor prestate de instituțiile farmaceutice și medicale, precum și în domeniul altor produse și servicii, puse la dispoziția consumatorului de întreprinderile și instituțiile farmaceutice și medicale – organul de stat de supraveghere a sănătății publice;

c) în domeniul transportului interurban și internațional – organele de stat abilitate cu funcții de control al transportului auto, aeronautic și naval, conform domeniilor de competență;

d) în domeniul securității industriale și construcțiilor – Agenția pentru Supraveghere Tehnică;

f) în domeniile energetic, de alimentare cu apă și de canalizare – organul de stat abilitat cu funcții de reglementare în energetică și în domeniul de alimentare cu apă și de canalizare;

g) în domeniul telecomunicațiilor – organul de stat abilitat cu funcții de control în telecomunicații;

h) în domeniul asigurărilor – organul de stat abilitat cu funcții de supraveghere a asigurărilor.

(3) Autoritățile indicate la alin. (2) realizează, în limita domeniilor de competență, atribuțiile generale prevăzute la art. 27 alin. (3) lit. a), b)- h), k)-u) și aplică corespunzător prevederile prezentei legi.

(4) Autoritățile indicate la alin. (2) prezintă Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, anual și la solicitare, informații privind activitatea în domeniul protecției consumatorilor și contribuie la elaborarea raportului anual privind protecția consumatorilor.”

Art. VI. – Codul muncii al Republicii Moldova nr.154-XV din 28 martie 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.159-162, art.648), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 371 va avea următorul cuprins:

„Articolul 371. Organele de supraveghere și control asupra respectării legislației muncii și a altor acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii

Supravegherea și controlul asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, a contractelor colective de muncă și convențiilor colective la toate unitățile sînt exercitate de:

a) Inspectoratul de Stat al Muncii;

b) autoritățile competente în domeniul siguranței ocupațional, conform Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător;

c) sindicate.”.

2. La articolul 372 alineatul (1), după cuvintele „dreptului muncii” se introduc cuvintele „cu excepția legislației privind securitate și sănătate în muncă,”.

Art. VII. – Legea nr. 78-XV din 18 martie 2004 privind produsele alimentare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 83–87, art. 431), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2

după noțiunea „*produse alimentare de origine animală*” se introduce următoarea noțiune:

„*produse alimentare de origine non-animală* – vegetalele și produsele vegetale destinate consumului uman, printre care: legume proaspete și conservate, inclusiv cartofi și sfeclă de zahăr, fructe proaspete sau conservate, semințe de leguminoase, oleaginoase, cereale boabe, produse din cereale, condimente, grăsimi și uleiuri de origine vegetală, dulciuri, produse de cofetărie și patiserie, băuturi alcoolice și nealcoolice, gumă de mestecat, alimente procesate, altele decât cele de origine animală, suplimente alimentare și nutritive”;

după noțiunea „*produse alimentare cu destinație nutrițională specială*” se introduc următoarele noțiuni:

„*formulă de început* – produsele alimentare destinate să fie utilizate de sugari în primele luni de viață și care îndeplinesc prin ele însele cerințele nutriționale ale acestora pînă la introducerea unei alimentații complementare corespunzătoare;

formulă de continuare – produsele alimentare destinate să fie utilizate de sugari atunci cînd se introduce o alimentație complementară corespunzătoare și care constituie principalul element lichid din alimentația diversificată progresiv a acestor sugari;

preparate pe bază de cereale – alimentele destinate să răspundă cerințelor speciale ale sugarilor sănătoși în perioada de înțarcare și ale copiilor sănătoși de vîrstă mică, ca supliment la alimentația pe care o primesc și/sau pentru adaptarea lor progresivă la o alimentație obișnuită și care aparțin uneia dintre următoarele categorii:

a) cereale simple, care sînt sau trebuie să fie reconstituite cu lapte sau alte lichide nutritive corespunzătoare;

b) cereale la care se adaugă un aliment cu conținut ridicat de proteine, care sînt sau trebuie să fie reconstituite cu apă sau alt lichid fără proteine;

c) paste care trebuie utilizate după fierberea în apă sau în alte lichide corespunzătoare;

d) pesmeți și biscuiți care trebuie utilizați ca atare sau după ce au fost zdrobiți, cu adăugare de apă, lapte sau alte lichide corespunzătoare;

alimente pentru copii – alimentele destinate să răspundă cerințelor speciale ale sugarilor sănătoși în perioada de înțarcare și ale copiilor sănătoși de vîrstă mică, ca supliment la alimentația pe care o primesc și/sau pentru adaptarea lor progresivă la o alimentație obișnuită, cu excepția următoarelor:

1) preparate pe bază de cereale; și

2) băuturi pe bază de lapte și produse similare destinate copiilor de vîrstă mică;

alimente destinate unor scopuri medicale speciale – alimentele prelucrate sau concepute în mod special și destinate regimului dietetic al pacienților, inclusiv al sugarilor, care trebuie utilizate sub supraveghere medicală; acestea sînt destinate alimentației exclusive sau parțiale a pacienților cu capacitate limitată, slăbită sau dereglată de a prelua, digera, absorbi, metaboliza sau excreta

alimentele obișnuite sau elementele nutritive pe care acestea le conțin sau metabolizării acestora, sau a pacienților cu alte cerințe nutriționale identificate pe bază medicală, al căror regim dietetic nu poate fi realizat numai prin modificarea dietei normale;

înlocuitori ai unei diete totale pentru controlul greutateii – alimente concepute special pentru a fi consumate în dietele hipocalorice pentru scăderea în greutate care, atunci când sînt consumate conform instrucțiunilor operatorului din businessul alimentar, înlocuiesc dieta zilnică totală;

în noțiunea „*produse alimentare fortificate*”, cuvîntul „esențiale” se exclude;

în noțiunea „*certificat de calitate a produselor alimentare și a materialelor în contact cu produsele alimentare*”, cuvîntul „prescrise” se substituie cu cuvintele „stabilite de acte normative”;

după noțiunea „*legislație alimentară*” se completează cu noțiunile:

„*sugar* – copil cu vîrsta mai mică de 12 luni;

copil de vîrstă mică sau copil mic – copil cu vîrsta cuprinsă între un an și trei ani;

2. La articolul 5 alineatul (3), cuvintele „Producerea și distribuirea” se substituie cu cuvintele „Producerea, transportul, depozitarea și plasarea lor pe piață a”.

3. Se completează cu articolul 5¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 5¹. Igiena și siguranța produselor alimentare, ale materialelor și articolelor ce vin în contact cu acestea

(1) Persoanele fizice și juridice care produc, achiziționează, depozitează, transportă și plasează pe piață produse alimentare sau prestează servicii de alimentație publică vor respecta regulamentele sanitare și vor efectua măsuri de asigurare a siguranței produselor în cauză.

(2) Sistemele de siguranță a produselor alimentare vor fi introduse pe tot lanțul alimentar, conform principiului „de la fermă la consumator” și conform sistemului de analiză a pericolului, recomandat de Comisia Codex Alimentarius.

(3) Identificarea în termen util a toxinfecțiilor alimentare, a legăturii dintre acestea și produsele alimentare sursă, trasabilitatea produselor alimentare incriminate vor fi asigurate prin implementarea unor sisteme integrate de supraveghere, investigare și alertă rapidă, cu implicarea sectoarelor sănătății și veterinar.

(4) Pentru a asigura rechemarea produselor alimentare nesigure și monitorizarea efectelor lor asupra sănătății umane, pe tot lanțul alimentar vor fi implementate sisteme de trasabilitate.”

4. La articolul 8 alineatul (2), cuvintele „evidența pe loturi” se substituie cu cuvintele „etichetarea sau identificarea în mod adecvat”.

5. La articolul 9 alineatele (6) și (8), articolul 13 alineatul (3), articolul 15 alineatul (1), articolul 16 alineatul (2), cuvântul „esențial”, la orice caz gramatical corespunzător, se exclude.

6. Articolul 9:

la alineatul (9), textul „Regulile și normele sanitare se elaborează de organul de stat de supraveghere a sănătății publice, regulile și normele sanitar-veterinare și fitosanitare –” se substituie cu textul „Regulamentele sanitare în domeniul circuitului produselor alimentare, precum și regulile și normele sanitar-veterinare și fitosanitare se elaborează”;

se completează cu alineatul (10) cu următorul cuprins:

„(10) Regulamentele sanitare în domeniul aditivilor alimentari, suplimentelor alimentare, produselor alimentare noi, produselor alimentare fortificate, produsele alimentare tratate cu radiații ionizante, produselor alimentare pentru sugari și copii mici, produselor alimentare destinate unor scopuri medicale speciale, al înlocuitorilor unei diete totale pentru controlul greutateii, al produselor cu destinație nutrițională specială, apelor minerale, materialelor destinate să vină în contact cu produsele alimentare, precum și etichetării nutriționale și de sănătate a produselor alimentare se elaborează de către Ministerul Sănătății și se aprobă de Guvern.”

7. Articolul 11 va avea următorul cuprins:

„Articolul 11. Autorizarea aditivilor alimentari, suplimentelor alimentare, produselor alimentare noi, produselor alimentare fortificate, produselor alimentare tratate cu radiații ionizante, materialelor în contact cu produsele alimentare

(1) Anterior utilizării în procesul de producție, plasării pe piață și distribuirii, aditivii alimentari, suplimentele alimentare, produsele alimentare noi, produsele alimentare fortificate, produsele alimentare tratate cu radiații ionizante și materialele în contact cu produsele alimentare, se supun autorizării prin înregistrare în modul stabilit de Guvern pentru fiecare dintre acestea.

(2) Produsele alimentare indicate la alin. (1) autorizate pe teritoriul Uniunii Europene se consideră autorizate și pe teritoriul Republicii Moldova.

(3) Utilizarea în procesul de producție, plasarea pe piață și distribuirea produselor indicate la alin. (1), care nu au fost autorizate (înregistrate) în modul stabilit se interzice. Totodată, produsele alimentare și materialele în contact cu produsele alimentare indicate la alin. (1), provenite din import, care nu sînt autorizate pe teritoriul Republicii Moldova, se supun procedurii de autorizare pînă la introducerea lor pe teritoriul țării.

(4) Autorizarea produselor alimentare și materialelor în contact cu produsele alimentare, indicate la alin. (1), se efectuează de către organul de stat de supraveghere a sănătății publice și are drept scop evaluarea inofensivității lor pentru sănătatea omului. Autorizarea include:

a) examinarea documentelor prezentate de agentul economic din sectorul alimentar care intenționează să utilizeze la producere, să producă sau să plaseze

pe piață a produselor alimentare și materialelor în contact cu produsele alimentare, indicate la alin. (1), care nu au fost anterior autorizate, și confirmarea corespunderii acestora regulamentelor sanitare în vigoare, condițiilor de producere sau de livrare, iar după caz și expertiza rezultatelor investigărilor acestor produse;

b) înregistrarea (inclusiv) în registrul de stat a produselor și materialelor în contact cu produsele alimentare, care au fost autorizate pentru a fi produse, utilizate sau plasate pe piața Republicii Moldova.

(5) Agentul economic din sectorul alimentar este obligat să prezinte date veridice și argumentate pentru evaluarea inofensivității produselor alimentare.

(6) Toate cheltuielile necesare pentru întocmirea dosarului, inclusiv cheltuielile pentru studiile care demonstrează că produsul alimentar sau materialul în contact cu produsul alimentar, prevăzute la alin. (1), respectă criteriile prevăzute de regulamentele sanitare, se suportă de persoana fizică sau juridică care solicită autorizarea.

(7) Organul de stat de supraveghere a sănătății publice asigură, în termenul stabilit de Guvern, efectuarea expertizei de evaluare a corespunderii produsului alimentar sau materialului respectiv cu cerințele stabilite pentru astfel de produse și materiale, precum și elaborarea raportului de evaluare, în care se indică dacă acesta îndeplinește condițiile indicate și concluzionează dacă produsul alimentar sau materialul în contact cu produsul alimentar, supus expertizei, poate fi autorizat pentru producere, utilizare, distribuire, plasare pe piață.

(8) În baza raportului de evaluare, organul de stat de supraveghere a sănătății publice emite, în termenul stabilit de Guvern, ordinul de autorizare sau de respingere a autorizării produsului alimentar sau materialului în contact cu produsele alimentare. Neemiterea ordinului de autorizare sau de respingere a autorizării, presupune că produsul sau materialul a fost autorizat tacit și constituie temei pentru utilizarea acestuia în lanțul alimentar.

(9) La data emiterii ordinului de autorizare, organul de stat de supraveghere a sănătății publice înregistrează produsul alimentar sau materialul în contact cu produsele alimentare în într-un registru de stat public de evidență a acestora, pentru o perioadă nedeterminată, conform regulamentului aprobat de Guvern. Informația din registru este de interes public și poate fi accesată prin intermediul rețelei Internet, cu excepția datelor cu accesibilitate limitată conform legislației Republicii Moldova, dacă astfel de date există în registru.

(10) Ordinele de autorizare sau de respingere a autorizării produsului alimentar sau a materialului în contact cu produsele alimentare, la data emiterii lor, împreună cu raportul de evaluare, se publică pe pagina web oficială a organului de supraveghere a sănătății publice, asigurând respectarea regimul informațiilor cu accesibilitate limitată.

(11) Ordinul de respingere a autorizării produsului alimentar sau a materialului în contact cu produsele alimentare trebuie să fie motivat, să prezinte o argumentare corespunzătoare, cu identificarea detaliată și expresă a cerințelor prevăzute de actele normative în vigoare, care sînt încălcate și numai dacă abaterile identificate nu pot fi remediate de solicitant sau producător. Refuzul

autorizării poate fi motivat doar prin elemente științifice disponibile, care demonstrează că produsul prezintă un risc sporit pentru sănătatea omului.

(12) Cerințele privind produsele alimentare și materialele în contact cu produsele alimentare, indicate la alin. (1), privind procedura de evaluare a lor, cerințele speciale de etichetare, asigurarea transparenței informației despre acestea, conținutul și modelul ordinelor de autorizare și de respingere a autorizării, precum și informațiile care se înscriu în registru de stat public de evidență se aprobă de Guvern.

(13) Înregistrarea produselor și materialelor în contact cu produsele alimentare indicate la alin. (1) nu se supune nici unei plăți și pentru aceasta nu este necesară depunerea unei cereri suplimentare.

(14) Nu se admite înregistrarea de stat a mai multor tipuri produse cu una și aceeași denumire, precum și înregistrarea multiplă a unuia și aceluiași produs sub aceeași denumire sau sub denumiri diferite.”

8. Articolul 12:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Controlul și supravegherea de stat în domeniul asigurării inofensivității și calității produselor alimentare, a materialelor în contact cu produsele alimentare aflate în uz la toate etapele lanțului alimentar și protecției intereselor consumatorilor în domeniul alimentar se efectuează de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.”;

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Prin derogare de la prevederile alin. (1), controlul și supravegherea de stat în domeniul asigurării inofensivității și calității produselor alimentare comercializate în farmacii, a materialelor în contact cu produsele alimentare plasate pe piață, cu excepția celor indicate la alin. (1), precum și în domeniul ocrotirii sănătății populației în legătură cu factorul alimentar se efectuează de către organul de stat de supraveghere a sănătății publice, în conformitate cu atribuțiile stabilite de legislația în vigoare.”

9. Articolul 13:

la alineatul (1), în ultima propoziție, cuvintele „organul de stat de supraveghere a sănătății publice” se substituie prin cuvintele „cu respectarea termenului de valabilitate maxim admis prin autorizarea organului de stat de supraveghere a sănătății publice”;

la alineatul (3), cuvintele „Proiectele prescripțiilor tehnice” se substituie prin cuvântul „Documentelor tehnice”, cuvintele „sanitaro-igienice” se substituie prin cuvântul „sanitară”, iar ultima propoziție va avea următorul cuprins: „Documentele tehnice menționate se aprobă de producător doar după autorizarea produselor alimentare noi sau a materialelor în contact cu produsele alimentare, la care se referă aceste documente.”;

alineatul (4) se abrogă;

la alineatul (7), cuvintele „Serviciului Veterinar de Stat” se substituie prin cuvintele „Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor”, iar cuvântul „avizului” se substituie cu „certificatului”;

la alineatul (8), cuvântul „aprobate” se substituie prin cuvântul „autorizate”.

10. La articolul 16, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Se interzice importul aditivilor alimentari, suplimentelor alimentare, produselor alimentare noi, produselor alimentare fortificate, produselor alimentare tratate cu radiații ionizante, a altor produse alimentare, cât și a materialelor în contact cu produsele alimentare, care, după caz, nu au fost autorizate conform prevederilor prezentei legi, precum și a celor care nu au documente de însoțire ce atestă inofensivitatea și proveniența lor legală.”

11. Articolul 23 se abrogă.

12. Articolul 25:

la alineatul (1), după cuvintele „organele de control și supraveghere de stat” se introduc cuvintele „- Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor sau, respectiv, organul de stat de supraveghere a sănătății publice, ”;

la alineatul (7), după cuvintele „organele de control și supraveghere de stat” se introduc cuvintele „, , dintre cele prevăzute la alin. (1),”.

13. La articolul 28:

cuvintele „se soluționează pe cale judiciară” se substituie prin cuvintele „, , rezultate din activități de control și supraveghere, se soluționează conform procedurii prevăzute de Legea nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat al activității de întreprinzător”;

se completează cu o propoziție nouă cu următorul cuprins „Alte litigii, decît cele rezultate din activități de control și supraveghere, se soluționează în procedura contenciosului administrativ”.

Art. VIII. – Legea nr. 284-XV din 22 iulie 2004 privind comerțul electronic (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.138–146, art.741), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 11 alineatul (1) litera g¹), cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor” se substituie cu cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței”.

2. La articolul 23, alineatul (1¹) se completează cu următoarea propoziție:

„Controlul de stat al persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător în sfera comerțului electronic se planifică, se efectuează și se înregistrează în conformitate cu prevederile Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.”

Art. IX. – Legea viei și vinului nr. 57-XVI din 10 martie 2006 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 64–68, art. 193), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 32 alineatul (2) litera h), cuvintele „și implementarea” se exclud.

2. Articolul 33:

la alineatul (1), cuvintele „Inspectoratul de stat pentru supravegherea producției alcoolice de pe lângă Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, de alte organe abilitate” se substituie cu cuvintele „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor”;

la alineatul (2):

în partea dispozitivă, cuvintele „Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice” se substituie cu cuvintele „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor”;

la litera a), cuvintele „, pînă la plasarea lor pe piață, inclusiv depozitele cu producție finită amplasate pe teritoriul producătorului” se exclud;

se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) supraveghează și controlează asupra respectării prevederilor legislației privind produsele vitivinicole plasate pe piață, în depozitele din comerțul cu ridicata, în comerțul cu amănuntul, inclusiv în depozitele cu producție finită amplasate pe teritoriul producătorului”;

la alineatul (3), cuvintele „Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice” se substituie cu cuvintele „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor”;

alineatul (6) se abrogă.

Art. X. – Articolul 6 din Legea nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 126–130, art. 627), cu modificările și completările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„Articolul 6. Previzibilitatea cheltuielilor

(1) Plățile actele permisive eliberate întreprinzătorilor de către autoritățile administrației publice și alte instituții cu funcții de reglementare și control se stabilesc prin legi, cu indicarea serviciului, a actului, a mărimii taxei pentru aceste servicii și acte.

(2) Plățile pentru serviciile prestate de autoritățile administrației publice și alte instituții cu funcții de reglementare și control, precum și pentru controalele oficiale efectuate în conformitate cu art. 19 alin. (1) pct. 5) din Legea nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător se stabilesc de Guvern. Cuantumul plăților se calculează în dependență de costurile pe care le impun controalele și serviciile respective și luînd în considerare

situația specifică fiecărei întreprinderi. În cazul în care plățile se percep operatorilor, aplicarea acestora se face în baza unor principii comune. Plățile colectate de la prestarea serviciilor și efectuarea controalelor oficiale contra plată se distribuie între bugetul instituției și bugetul de stat. Criteriile și metodologia de stabilire a cuantumurilor plăților, cuantumurile acestor plăți și modul de distribuire a veniturilor din aceste plăți între bugetul instituției și bugetul de stat se aprobă de Guvern. Veniturile din plățile prevăzute prezentul alineat care se distribuie în bugetul instituției se utilizează, pe măsura încasării lor, la acoperirea cheltuielilor pentru efectuarea controalelor oficiale și la dezvoltarea instituției.”

Art. XI. – Legea nr. 352-XVI din 24 noiembrie 2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.14-17, art. 40), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 6, litera l) se abrogă.

2. Articolul 8 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Controlul calității serviciilor turistice prestate se efectuează de Agenția pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței, în conformitate cu prevederile Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, în baza petițiilor și sesizărilor consumatorilor privind calitatea nesatisfăcătoare a serviciilor turistice prestate.”

3. Se completează cu articolul 23¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 23¹.** Controlul de stat al activității economice în domeniul turismului

Controlul de stat al persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător în sfera turismului se planifică, se efectuează și se înregistrează în conformitate cu prevederile Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.”

Art. XII. – La articolul 8¹ alineatul (6) din Legea nr. 422-XVI din 22 decembrie 2006 privind securitatea generală a produselor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.36-38, art.145), cu modificările și completările ulterioare, cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor” se substituie cu cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței”.

Art. XIII. – Legea nr. 221-XVI din 19 octombrie 2007 privind activitatea sanitar-veterinară (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 125-129, art. 396), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 39 alineatul (4), textul „în anexa nr. 1” se substituie cu cuvintele „de Guvern”.

2. La articolul 42, alineatul (3) se abrogă.

3. Anexa nr. 1 se abrogă.

Art. XIV. – Articolul 34 din Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 230–232, art. 840), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) La stabilirea obiectivelor și indicatorilor de performanță, precum și la evaluarea funcționarilor publici cu funcții de control al activității de întreprinzător se iau în considerație obiectivele și indicatorii de performanță, precum și metodologia de stabilire a acestora, prevăzute la art. 31² din Legea nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.”

Art. XV. – Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.143–144, art.587), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, noțiunea „*securitate și sănătate în muncă*” se substituie cu noțiunea „*securitate și sănătate în muncă (siguranță ocupațională)*”.

2. Articolul 8 se abrogă.

3. La articolul 14, alineatul (3) litera c), cuvintele „inspecția teritorială” se substituie cu cuvântul „inspectorii”.

4. La articolul 15, alineatul (7), cuvintele „inspecția teritorială” se substituie cu cuvântul „inspectorii”.

5. Legea se completează cu capitolul V¹ care va avea următorul cuprins:

„Capitolul V¹.

CONTROLUL DE STAT AL RESPECTĂRII LEGISLAȚIEI DE SECURITATE ȘI SĂNĂTATE ÎN MUNCĂ

Articolul 23¹. Asigurarea controlului de stat

Controlul de stat al respectării de către angajatori a prezentei legi și a altor acte normative privind securitatea și sănătate în muncă este exercitat de următoarele autorități competente în domeniul siguranței ocupaționale:

a) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor – pentru unitățile de producere și prestări servicii, activitatea cărora este reglementată în principal de legislația din domeniul sanitar-veterinar, fitosanitar, siguranța alimentelor, producerea și circulația vinului și produselor alcoolice;

b) Agenția Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței – pentru unitățile de producere și prestări servicii, activitatea cărora este reglementată în principal de legislația din domeniul comerțului produselor nealimentare și prestării serviciilor, inclusiv turistice;

c) Agenția Națională pentru Sănătate Publică – pentru unitățile de producere și prestări servicii, activitatea cărora este reglementată în principal de legislația din domeniul ocrotirii sănătății și sănătății publice;

d) Inspectoratul pentru Protecția Mediului – pentru unitățile de producere și prestări servicii, activitatea cărora este reglementată în principal de legislația din domeniul protecției mediului și resurselor naturale;

e) Agenția Națională în Transporturi Auto – pentru unitățile de producere și prestări servicii, activitatea cărora este reglementată în principal de legislația din domeniul transportului rutier;

f) Autoritatea Aeronautică Civilă – pentru unitățile de producere și prestări servicii, activitatea cărora este reglementată în principal de legislația din domeniul aviației civile;

g) Agenția Navală – pentru unitățile de producere și prestări servicii, activitatea cărora este reglementată în principal de legislația din domeniul transportului naval;

h) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică – pentru unitățile de producere și prestări servicii, activitatea cărora este reglementată în principal de legislația din sectorul electroenergetic;

i) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației – pentru unitățile de producere și prestări servicii, activitatea cărora este reglementată în principal de legislația din domeniul comunicațiilor electronice;

j) Agenția pentru Supraveghere Tehnică – pentru unitățile de producere și prestări servicii din toate celelalte domenii de activitate, care nu sînt prevăzute la lit. a) - i), inclusiv pentru autoritățile administrației publice centrale și locale, cu excepția Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Departamentului instituțiilor penitenciare al Ministerului Justiției și Centrului Național Anticorupție, care își organizează activități de inspecție în domeniul securității și sănătății în muncă prin serviciile lor de specialitate, care au competență numai pentru structurile din subordine.

Articolul 23². Atribuțiile autorităților competente în domeniul siguranței ocupaționale

(1) Autoritățile competente în domeniul siguranței ocupaționale (în continuare – *autoritățile competente*) efectuează controlul de stat al respectării legislației privind securitate și sănătate în muncă, avînd următoarele atribuții:

a) controlează respectarea legislației securitate și sănătate în muncă în unitățile din domeniile lor de competență;

- b) realizează activități de pregătire, instruire și informare privind securitatea și sănătatea în muncă a angajatorilor și salariaților angajați în unitățile din domeniile lor de competență;
- c) asigură aplicarea dispozițiilor actelor legislative și ale altor acte normative referitoare la condițiile de muncă și la protecția salariaților în domeniile de activitate atribuite în competența lor;
- d) în coordonare cu Inspectoratul de Stat al Muncii, asigură instruirea inspectorilor de muncă care activează în structura lor;
- e) difuzează public informații despre cele mai eficiente mijloace de respectare a legislației în domeniul siguranței ocupaționale;
- f) cercetează, în modul stabilit de Guvern, accidentele de muncă;
- g) comunică Inspectoratului de Stat al Muncii informații despre fiecare accident de muncă constatat și cercetat în domeniul său de competență;
- h) transmite, anual și la solicitare, Inspectoratului de Stat al Muncii informații privind activitatea desfășurată în domeniul securității și sănătății în muncă;
- i) participă la elaborarea raportului anual privind activitatea autorităților competente în domeniul controlului respectării cadrului normativ cu privire la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă, în partea ce vizează activitatea de inspecție a siguranței ocupaționale în domeniul său de competență;
- j) consultă cu Inspectoratul de Stat al Muncii listele de verificare aplicabile pentru domeniul, tipul și obiectul de control al siguranței ocupaționale în domeniile lor de competență;
- k) constată contravenții și încheie procese-verbale, conform prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova;
- l) participă, la solicitarea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, la elaborarea proiectelor de acte normative, de metodologii, instrucțiuni, ghiduri, recomandări metodice privind aplicarea cadrului normativ cu privire la siguranța ocupațională.

(2) Autoritățile competente, în vederea executării atribuțiilor lor în domeniul securității și sănătății muncii, au dreptul să solicite și să primească de la autoritățile administrației publice centrale și locale, de la persoane juridice și fizice informațiile necesare exercitării atribuțiilor sale.

Articolul 23³. Modul de efectuare a controlului de stat al respectării legislației de securitate și sănătate în muncă

(1) Controlul de stat al respectării legislației de securitate și sănătate în muncă are drept scop:

- a) verificarea modului în care angajatorul (persoana care acționează în numele acestuia) respectă legislația privind securitatea și sănătatea în muncă;
- b) acordarea ajutorului consultativ și metodologic angajatorului (persoanei care acționează în numele acestuia) în identificarea căilor de aplicare eficientă a legislației privind securitatea și sănătatea în muncă și de prevenire a încălcărilor, precum și de lichidare a încălcărilor în cazul constatării acestora;

c) sancționarea încălcărilor constatate sau, după caz, înaintarea materialelor confirmative instanțelor judecătorești pentru sancționarea încălcărilor constatate.”.

(2) Controlul de stat al respectării legislației privind securitate și sănătate în muncă se realizează de către inspectorul de muncă.

(3) Cercetarea accidentelor de muncă de către inspectorii de muncă se realizează cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor legislației privind efectuarea și înregistrarea controalelor de stat al activității de întreprinzător. Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice competent în promovarea politicii în domeniul siguranței ocupaționale, aprobă proceduri suplimentare de cercetare a accidentelor de muncă.

(4) Activitățile de control al respectării legislației de securitate și sănătate în muncă, indiferent de tipul de proprietate a unităților supuse controlului, se planifică, se efectuează, se înregistrează și se contestă în conformitate cu prevederile Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, în partea în care nu este reglementată de prezenta lege.

Articolul 23⁴. Condițiile de efectuare a controlului de stat al respectării legislației de securitate și sănătate în muncă

(1) Controlul de stat al respectării legislației privind securitatea și sănătatea în muncă se efectuează în baza delegației de control, semnate de conducătorul autorității competente și contrasemnate de șeful subdiviziunii privind siguranța ocupațională.

(2) Autoritatea competentă poate solicita angajatorului sau, în lipsa lui, persoanei care acționează în numele acestuia, să-i acorde sprijin pentru:

a) asigurarea prezentării documentelor necesare controlului;

b) punerea la dispoziție a unui însoțitor pe durata desfășurării controlului la locurile de muncă, în încăperile de serviciu și de producție.

(3) Autoritatea competentă asigură inspectorului de muncă cu echipament individual de protecție și de lucru pentru efectuarea controlului, în vederea protejării acestuia de pericolele specifice unităților supuse controlului.

(4) Durata controlului nu trebuie să depășească 3 zile lucrătoare. În cazul controlului inopinat, durata controlului poate fi prelungit cu încă 3 zile lucrătoare de către conducătorul autorității competente în baza unei decizii motivate, care poate fi contestată de către persoana supusă controlului conform procedurii prevăzute de Legea nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Articolul 23⁵. Procedura de efectuare a controlului de stat al respectării legislației privind securitate și sănătate în muncă

(1) Controlul de stat al respectării legislației privind securitatea și sănătatea în muncă se finalizează cu întocmirea de către inspectorul de muncă a unui proces-verbal de control. În procesul-verbal se întocmește conform

prevederilor art. 28 și 29 ale Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

(2) În procesul-verbal de control, inspectorul de muncă poate dispune:

- a) modificarea necesară a instalațiilor, în termenul fixat, pentru a asigura aplicarea strictă a dispozițiilor legale privind sănătatea și securitatea lucrătorilor;
- b) să fie luate măsuri imediat executorii în cazurile de pericol iminent pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor;
- c) alte prescripții prevăzute de legislația privind controlul de stat al activității de întreprinzător.

(3) Pentru confirmarea încălcărilor constatate, inspectorul de muncă poate anexa la procesul-verbal de control copii sau extrase de pe instrucțiuni, înscrisuri, registre, explicații, schițe, scheme, fotografii etc. autentificate de angajator (persoana care acționează în numele acestuia).

(4) Dacă se stabilește un termen pentru conformarea cu prevederile legale, inspectorul de muncă cere angajatorului sau, după caz, persoanei care acționează în numele acestuia, la expirarea termenului indicat, să informeze autoritatea competentă și să prezinte acesteia confirmările de rigoare privind executarea prescripție consemnate în procesul-verbal de control.

(5) Dacă în cadrul controlului nu se constată încălcări, inspectorul de muncă consemnează în procesul-verbal de control respectarea actelor legislative și a altor acte normative din domeniul securității și sănătății în muncă.

(6) Dacă constată că exploatarea clădirilor, a edificiilor și a echipamentelor tehnice, precum și desfășurarea lucrărilor și a proceselor tehnologice prezintă pericol iminent de accidentare, inspectorul de muncă include în procesul-verbal de control o prescripție privind sistarea utilizării lor, evacuarea personalului de la locurile de muncă aflate în pericol și înlăturarea pericolelor constatate.

(7) Dacă înlăturarea pericolului necesită timp, inspectorul de muncă sigilează aparatele de conectare la sursele de alimentare cu energie electrică, panourile de comandă, părțile mobile sau alte părți ale clădirilor, ale instalațiilor, ale echipamentelor tehnice cu pericol iminent de accidentare. Sigiliul se aplică în așa mod, încât să blocheze repunerea lor în funcțiune, lăsându-se loc de acces doar pentru intervenții de înlăturare a pericolului. Inspectorul de muncă indică în procesul-verbal de control despre aplicarea sigiliului, numărul lui și locul aplicării, și informează despre aceasta conducătorul locului de muncă și angajatorul sau, după caz, persoana care acționează în numele acestuia.

Articolul 23⁶. Inspectorii de muncă

(1) Inspectorii de muncă din cadrul instituțiilor indicate la art. 23¹ se subordonează numai conducătorului ierarhic și, în exercițiul funcțiunii, se supun numai legii. Nu se admite nici un fel de amestec în activitatea inspectorilor de muncă ce le-ar impune exercitarea necorespunzătoare a atribuțiilor.

(2) Inspectorii de muncă din cadrul organelor competente au următoarele atribuții specifice:

- a) realizează controlul respectării legislației privind securitatea și sănătatea în muncă în unitățile din domeniile lor de competență;

- b) cercetează accidentele de muncă;
- c) coordonează activitatea de pregătire, instruire și informare a angajatorilor și salariaților angajați în problemele securității și sănătății în muncă;
- d) informează, prin intermediul autorității în care activează, Inspectoratul de Stat al Muncii cu privire la rezultatelor activității lor, precum și despre toate accidentele de muncă constatate și cercetate;
- e) exercită alte atribuții, conform fișei postului, reieșind din domeniul de competență al autorităților competente în domeniul siguranței ocupaționale în care activează.

Articolul 23⁷. Drepturile inspectorului de muncă

(1) În procesul de efectuare a controlului de stat, inspectorul de muncă, la prezentarea legitimației de serviciu, are următoarele drepturi principale:

- a) să pătrundă liber, la orice oră din zi sau din noapte, în orice întreprindere supusă controlului, fără informarea prealabilă a angajatorului, în locurile de muncă, în încăperile de serviciu și de producție;
- b) să solicite și să primească de la angajator actele necesare controlului, a căror deținere este prevăzută de legislația referitoare la condițiile de muncă, în scopul verificării conformității acestora cu dispozițiile legale și pentru a le copia sau scoate extrase;
- c) să solicite și să primească, în limitele competenței, declarații de la angajatori și salariați, asupra tuturor problemelor referitoare la aplicarea dispozițiilor legale;;
- d) să ceară lichidarea imediată sau într-un anumit termen a abaterilor constatate de la dispozițiile actelor legislative și ale altor acte normative referitoare la condițiile de muncă și la protecția salariaților în exercitarea atribuțiilor lor;
- e) să prescrie suspendarea sau să solicite suspendarea sau retragerea de către autoritățile administrației publice competente a autorizației (licenței) de activitate a angajatorului pentru neexecutarea intenționată a prescripțiilor privind înlăturarea încălcărilor normelor de securitate și sănătate în muncă, stabilite în urma controalelor repetate;
- f) exclusiv în cazul existenței unui pericol iminent de accidentare, să dispună sistarea funcționării (inclusiv prin sigilare, cu indicarea în procesul-verbal de control) a atelierelor, a halelor, a secțiilor, a altor subdiviziuni ale unității, sistarea exploatării clădirilor, a edificiilor și a echipamentelor tehnice, precum și sistarea lucrărilor și a proceselor tehnologice.

(3) Prescrierea suspendării autorizației (licenței) conform alin.(1) lit. e) se efectuează de către inspectorul de muncă, cu adresarea ulterioară în instanța judecătorească pentru a valida prescrierea suspendării actului permisiv și/sau licențe. Adresarea în instanța judecătorească trebuie să se facă în decursul a 3 zile lucrătoare. În caz de nerespectare a acestui termen, suspendarea se anulează.

(4) Prescrierea suspendării activității conform alin. (1) lit. f) poate fi parțială sau totală. Activitatea unității economice sau lucrările acesteia pot fi

suspendate parțial, dacă în urma controlului sînt identificate neconformități care pot fi remediate în termene proximе, dar care dacă nu vor fi remediate, duc iminent la apariția accidentelor de muncă și creează pericol direct pentru viața și sănătatea oamenilor și distrugerea valorilor materiale. Suspendarea totală a activității unității economice sau lucrările la aceasta poate fi dispusă în cazul în care în urma controlului sînt identificate încălcări foarte grave care vor conduce imediat și iminent la apariția accidentelor de muncă, cu pericol direct pentru viața și sănătatea oamenilor și distrugerea valorilor materiale în proporții considerabile, însă aceste încălcări nu pot fi remediate fără stoparea totală a activității. Suspendarea activității unității economice se prescrie doar în măsura și în termenul în care este strict necesar pentru remedierea încălcărilor și înlăturarea pericolelor identificate.

(5) Inspectorul de muncă, în procesul de realizare a controlului de stat, are și alte drepturi prevăzute de Legea nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Articolul 23⁸. Obligațiile și răspunderea inspectorului de muncă

(1) Inspectorul de muncă are următoarele obligații:

- a) să se conducă în activitatea sa de prevederile legislației în vigoare;
- b) să păstreze confidențialitatea asupra sursei oricărei reclamații care semnalizează încălcarea dispozițiilor actelor legislative și ale altor acte normative referitoare la securitatea și sănătatea în muncă și să nu dezvăluie angajatorului faptul că respectivul control a fost efectuat în urma unei reclamații;
- c) să păstreze confidențialitatea, conform legislației, asupra informațiilor care reprezintă secrete comerciale (secretele de fabricație sau de comerț ori procedeele de exploatare) care i-au devenit cunoscute în exercițiul funcțiunii, precum și după încetarea raporturilor de muncă în această funcție;
- d) să fie obiectiv și imparțial, să nu se manifeste în calitate de mediator sau arbitru în soluționarea conflictelor de muncă;
- e) să nu aibă nici un fel de interes, direct sau indirect, legat de angajatorii care se află sub incidența controlului său;
- f) alte obligații prevăzute de Legea nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător

(2) Pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a atribuțiilor, inspectorul de muncă poartă răspundere în modul stabilit de legislație.

Articolul 23⁹. Obligațiile și răspunderea angajatorului

(1) Angajatorul are următoarele obligații:

- a) să asigure inspectorului de muncă, în cadrul controlului de stat în domeniul siguranței ocupaționale, acces liber, la orice oră din zi sau din noapte, la locurile de muncă, în încăperile de producție și de serviciu pentru efectuarea inspecției;
- b) să prezinte documentele și să dea informațiile solicitate de inspectorul de muncă în timpul efectuării controlului;

c) să asigure realizarea prescripțiilor și măsurilor stabilite de inspectorul de muncă în urma controlului sau a cercetării accidentelor de muncă.

(2) Prescripțiile și măsurile dispuse de inspectorul de muncă pot fi contestate în modul stabilit de legislație.”

Articolul XVI. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78-84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 55 va avea următorul cuprins:

„ **Articolul 55. Încălcarea legislației muncii**

(1) Încălcarea legislației muncii manifestată prin:

- a) nerespectarea de către angajator a duratei normale a timpului de muncă;
- b) atragerea la muncă suplimentară, în zilele de repaus și de sărbătoare nelucrătoare în lipsa acordului scris al salariatului;
- c) refuzul angajatorului de a acorda pauze suplimentare pentru alimentarea copilului;
- d) refuzul de a acorda concedii anuale de odihnă potrivit modului stabilit de lege;
- e) refuzul angajatorului de a acorda concedii sociale, de studii, garantate de lege;
- f) efectuarea reținerilor neîntemeiate din salariu;
- g) neacordarea garanțiilor și compensațiilor prevăzute de lege;
- h) refuzul angajatorului de a elibera certificatul cu privire la muncă și salariu;

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 70 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcții de răspundere, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Aceleași încălcări săvârșite asupra minorului

se sancționează cu amendă de la 50 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcții de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Încălcarea legislației muncii manifestată prin:

- a) prestarea muncii de către o persoană fără încheierea unui contract individual de munca în formă scrisă;
- b) stabilirea și achitarea salariului sub nivelul minim garantat de stat sau stabilit prin contractul/convenția colectivă de muncă;
- c) neretriuirea muncii suplimentare, a muncii prestate în zilele de repaus și de sărbătoare nelucrătoare și/sau a muncii de noapte;
- d) neachitarea adaosurilor, sporurilor, a plăților compensare, inclusiv premiilor prevăzute de lege, regulamentele aprobate de angajator, contractul/convenția colectivă de muncă, contractul individual de muncă;

se sancționează cu amendă de la 70 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcții de răspundere, cu amendă de la 260 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”

2. Se completează cu articolul 55³ cu următorul cuprins:

„**Articolul 55³**. Încălcarea de către angajator a legislației cu privire la securitatea și sănătatea în muncă

(1) Încălcarea de către angajator a legislației cu privire la securitatea și sănătatea în muncă, dacă fapta nu constituie infracțiune, manifestată prin:

- a) neevaluarea riscurilor profesionale la locurile de muncă;
- b) neinformarea salariaților cu privire la riscurile profesionale;
- c) lipsa la unitate a actelor în domeniul securității și sănătății în muncă, ce trebuie să fie elaborate și/sau deținute de angajator, conform legislație în vigoare;
- d) neasigurarea salariaților cu instrucțiuni și instruiri privind securitatea și sănătatea în muncă;
- e) atragerea la munci interzise de lege a unor categorii de salariați;
- f) admiterea la muncă a salariaților fără pregătirea profesională și/sau instruirea necesare în domeniul securității și sănătății în muncă;
- g) nerespectarea obligației de stabilire pentru salariați a atribuțiilor ce le revin în domeniul securității și sănătății în muncă;
- h) nerespectarea obligației de creare și menținere a condițiilor igienice și sanitare de muncă;
- i) nerespectarea obligației de acordare gratuită a echipamentului de protecție;
- j) neasigurarea condițiilor de trecere a examenului medical periodic în modul stabilit de lege și, după caz, a testării psihologice periodice a salariaților;
- k) nerespectarea obligației de a lua măsurile necesare pentru acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor și evacuarea lucrătorilor;
- l) nerespectarea obligației de a asigura funcționarea permanentă și corespunzătoare a sistemelor și dispozitivelor de protecție, a aparaturii de măsurare și de control, precum și a instalațiilor de captare, de reținere și de neutralizare a substanțelor nocive degajate în timpul proceselor tehnologice;

se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcții de răspundere, cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Aceleași încălcări menționate la alin. (1) săvârșite asupra minorului

se sancționează cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcții de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Neasigurării comunicării, cercetării, evidenței și a raportării în modul stabilit a accidentelor de muncă produse în unitate sau modificarea stării de fapt rezultată din producerea unui accident de muncă, cu excepția cazurilor când menținerea acestei stări poate genera alte accidente de muncă ori poate pune în pericol viața accidentaților și a altor persoane,

se sancționează cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcții de răspundere.”

3. Articolul 80:

în tot textul articolului, cuvintele „regulilor și a normelor sanitar-igienice și sanitar - antiepidemice” se substituie cu cuvintele „regulamentelor sanitare”;

la alineatul (1), în sancțiune, după cuvintele „persoanei fizice,” se completează cu cuvintele „cu amendă de la 10 la 30 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere,”.

la alineatul (2), dispoziția se completează în final cu textul „, inclusiv la comercializarea de produse alimentare sau la prestarea de servicii consumatorului în sectorul alimentar”.

4. La articolul 80¹, în sancțiune, după cuvintele „persoanei fizice,” se completează cu cuvintele „cu amendă de la 40 la 70 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere,”.

5. Articolul 82 va avea următorul cuprins:

„Articolul 82. Plasarea pe piață a materialelor care vin în contact cu produse alimentare, care nu au fost înregistrate

Plasarea pe piață a materialelor care vin în contact cu produse alimentare, care nu au fost înregistrate,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 108 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”

6. Se completează cu articolul 82¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 82¹. Utilizarea în procesul de producție, plasarea pe piață și distribuirea aditivilor alimentari, suplimentelor alimentare, produselor alimentare noi, produselor alimentare fortificate, produselor alimentare tratate cu radiații ionizante și materialelor în contact cu produsele alimentare, care nu au fost înregistrare

Utilizarea în procesul de producție, plasarea pe piață și distribuirea aditivilor alimentari, suplimentelor alimentare, produselor alimentare noi, produselor alimentare fortificate, produsele alimentare tratate cu radiații ionizante, precum și utilizarea în tot lanțul alimentar a materialelor în contact cu produsele alimentare, care nu au fost înregistrate conform prevederilor legale,

se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”

7. Articolul 98:

Alineatul unic devine alineatul (1), iar dispoziția va avea următorul cuprins:

„(1) Utilizarea, la marcarea produselor alimentare a unor indicații false ori înșelătoare în scopul inducerii în eroare a consumatorului privitor la calitate, cantitate, însușiri, destinație, valoare sau la data fabricării produselor ori prestării serviciilor, precum și privitor la producător și la sediul acestuia.”;

Se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Utilizarea, la marcarea produselor, altele decât cele indicate la alin. (1), a unor indicații false ori înșelătoare în scopul inducerii în eroare a consumatorului privitor la calitate, cantitate, însușiri, destinație, valoare sau la data fabricării produselor ori prestării serviciilor, precum și privitor la producător și la sediul acestuia,

se sancționează cu amendă de la 24 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”

8. La articolul 268, în dispoziție, cuvintele „fără avizul Ministerului Sănătății” se substituie cu cuvintele „fără a fi autorizate”.

9. La articolul 273, punctele 3), 7) și 8) se abrogă.

10. La articolul 277 alineatele (3) și (8), cuvintele „certificată” și, respectiv „certificate” se exclud.

11. Articolul 344:

la alineatul (2):

în partea dispozitivă, cuvintele „prescrise sau declarate” se substituie cu cuvintele „stabilite în actele normative”;

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) introducerea pe piață, punerea la dispoziție pe piață a produselor, prestarea serviciilor cu încălcarea cerințelor esențiale stabilite în reglementările tehnice aplicabile, prin: folosirea și aplicarea incorectă a marcajului CE în ceea ce privește forma, mărimea, vizibilitatea, lizibilitatea, caracteristica marcajului de conformitate CE de a nu putea fi șters, precum și folosirea și aplicarea incorectă a altor marcaje suplimentare, prevăzute în reglementarea tehnică aplicabilă; neprezentarea declarației de conformitate sau neînsoțirea produsului de acest document, în situația în care reglementarea tehnică aplicabilă prevede acest lucru; întocmirea declarației de conformitate cu încălcarea cerințelor stabilite în reglementarea tehnică aplicabilă; neprezentarea documentației tehnice pentru produs sau necorespunderea documentației tehnice prezentate cu prevederile reglementării tehnice aplicabile; neînscriserea numărului de identificare al organismului de evaluare a conformității notificat alături de marcajul CE, atunci când reglementarea tehnică aplicabilă prevede acest lucru.”.

12. La articolul 344¹ alineatul (2), litera b) se abrogă.

13. Articolele 345 și 346 vor avea următorul cuprins:

„Articolul 345. Încălcarea regulilor din domeniul metrologiei

(1) Încălcarea regulilor din domeniul metrologiei prin:

1) introducerea pe piață, darea în folosință sau utilizarea la măsurări, în domeniul sănătății publice, ordinii și siguranței publice, protecției mediului, protecției consumatorilor, perceperii taxelor și a impozitelor, corectitudinii tranzacțiilor comerciale, a mijloacelor de măsurare, fără următoarele dovezi sau cu dovezile falsificate, după caz:

a) marcajul aprobării de model,

b) marcajul CE și marcajul metrologic suplimentar,

c) marcajul de verificare metrologică,

d) marcaj de verificare metrologică inițială CE,

e) certificat de aprobare de model,

f) buletin de verificare metrologică ori cu buletin de verificare metrologică cu termenul de valabilitate expirat,

g) certificat de etalonare,

se sancționează cu amendă de la 60 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 aplicată persoanei juridice;

2) introducerea pe piață a produselor preambalate care, nu sînt marcate cu litera „e” și pe care nu este indicată masa nominală sau volumul nominal al produsului, precum și a sticlelor utilizate ca recipiente de măsură care nu sînt marcate cu semnul „3” (epsilon inversat) de către producător sau sînt marcate cu semnul „3” falsificat,

se sancționează cu amendă de la 80 la 140 aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 aplicată persoanei juridice;

3) depozitarea, și/sau introducerea pe piață a produselor preambalate ce nu corespund cerințelor și verificărilor prevăzute în Regulamentele generale de metrologie legală, aprobate de Guvern,

se sancționează cu amendă de la 60 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 aplicată persoanei juridice;

4) introducerea pe piață de către producător sau reprezentantul autorizat al acestuia și/sau darea în folosință a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal fără asigurarea reparației lor,

se sancționează cu amendă de la 80 la 140 aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 aplicată persoanei juridice;

5) introducerea pe piață de către producător, reprezentantul său autorizat sau de către importator sau folosirea pe piață a mijloacelor de măsurare, altele decît cele care se supun controlului metrologic legal, care nu corespund exigențelor prescrise și pentru care nu a fost asigurată trasabilitatea măsurărilor prin etalonare ,

se sancționează cu amendă de la 60 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 aplicată persoanei juridice;

6) repararea, montarea, darea în folosință a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal, preambalarea produselor, producerea și/sau importul sticlelor utilizate ca recipiente de măsură, înainte de depunerea notificării și confirmarea recepționării acestora de către Institutul Național de Metrologie

se sancționează cu amendă de la 60 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 aplicată persoanei juridice;

7) refuzul de a motiva relevanța și siguranța de către responsabilii de publicarea sau de transmiterea rezultatelor măsurărilor, oferirea către public a unor rezultate ale măsurării false sau înșelătoare,

se sancționează cu amendă de la 60 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Încălcarea regulilor din domeniul metrologiei prin:

1) utilizarea unităților de măsură ilegale în domeniile de interes public

se sancționează cu amendă de la 60 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 160 aplicată persoanei juridice;

2) efectuarea de măsurări în domenii de interes public neconforme reglementărilor tehnice și documentelor normative în domeniul metrologiei, măsurări ale căror rezultate nu sînt trasabile la etaloanele naționale sau la cele de referință ale Republicii Moldova, sau ale altor țări care sînt trasabile la etaloanele internaționale

se sancționează cu amendă de la 60 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 160 aplicată persoanei juridice;

3) efectuarea de măsurări supuse controlului metrologic legal cu mijloace de măsurare neverificate metrologic sau neetalonate și cu proceduri de măsurare legale neaprobată în modul stabilit,

se sancționează cu amendă de la 60 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 120 aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 160 aplicată persoanei juridice;

4) introducerea pe piață, darea în folosință sau utilizarea mijloacelor de măsurare în măsurările din domenii de interes public fără marcaje metrologice (marcajul CE și marcajul metrologic suplimentar, de aprobare de model, de verificare metrologică, marcaj de verificare metrologică inițială CE) sau cu marcaje metrologice deteriorate, falsificate, înlăturate sau cu termenul de valabilitate expirat, fără certificate de aprobare de model, fără buletine de verificare metrologică sau cu documentele menționate falsificate ori cu termenul expirat,

se sancționează cu amendă de la 60 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 aplicată persoanei juridice;

5) oferirea serviciilor de către persoanele fizice sau juridice care activează în domenii de interes public – cu mijloace de măsurare neadecvate, deteriorate, fără marcajele metrologice - marcajul CE și marcajul metrologic suplimentar, de aprobare de model, de verificare metrologică, marcaj de verificare metrologică inițială CE - sau cu marcaje metrologice deteriorate, falsificate, înlăturate sau cu termenul de valabilitate expirat, fără certificate de aprobare de model, fără buletine de verificare metrologică sau cu documentele menționate falsificate ori cu termenul expirat

se sancționează cu amendă de la 60 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 80 la 140 aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 aplicată persoanei juridice;

6) utilizarea mijloacelor de măsurare cu caracteristici metrologice modificate premeditat sau cu indicații exprimate în unități de măsură ilegale, puse sub interdicție de către Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței

se sancționează cu amendă de la 60 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;

Articolul 346 Încălcarea regulilor de punere la dispoziție publică și difuzare privind standardele moldovenești, europene, internaționale, interstatale și ale altor țări, inclusiv proiectele acestora

Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea și difuzarea sub orice formă și prin orice procedeu a standardelor moldovenești, europene, internaționale, interstatale și ale altor țări fără acordul scris al organismului național de standardizare al Republicii Moldova

sancționează cu amendă de la 50 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 140 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”

14. Articolul 347 se abrogă.

15. Articolul 348 va avea următorul cuprins:

„Articolul 348. Încălcarea regulilor de evaluare a conformității
Încălcarea regulilor de evaluare a conformității prin:

a) eliberarea certificatelor de conformitate/examinare de tip/ etalonare, a buletinelor de verificare metrologică în baza rezultatelor negative ale încercărilor, etalonărilor sau inspecțiilor/verificărilor metrologice;

b) eliberarea certificatelor de conformitate/examinare de tip/ etalonare/ rapoartelor de încercări/ buletinelor de verificare metrologică în baza rezultatelor

neveridice ale încercărilor, certificărilor, inspecțiilor, etalonărilor sau verificărilor metrologice;

c) eliberarea documentelor enumerate la lit.a) și lit.b) în cazul neconformității produselor cu condițiile prevăzute în reglementările tehnice și documentele normative, în conformitate cu care produsele au fost supuse evaluării conformității;

d) eliberarea documentelor enumerate la lit.a) și lit.b), pentru produse și servicii, ce nu țin de domeniul de acreditare organismului de evaluare a conformității;

e) eliberarea documentelor enumerate la lit.a) și lit.b) în cazul suspendării, retragerii, restrîngerii sau expirării termenului de valabilitate a acreditării, acordate de organismul național de acreditare și/sau a recunoașterii/desemnării, acordate de către autoritatea de reglementare;

se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice”.

16. Articolul 349:

la alineatul (1), din dispoziție, cuvintele „, neexecutarea prescripțiilor” se exclud;

la alineatul (4), cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorului” se substituie prin cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței”;

se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) refuzul persoanei supuse controlului de a îndeplini, în termenele stabilite, a prescripțiilor sau a măsurilor restrictive, dispuse repetat și necontestate conform legislației cu privire la controlul de stat al activității de întreprinzător,

se sancționează cu amendă de la 75 la 100 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”.

17. La articolul 400 alineatul (1), textul „97, 98–107” se substituie cu textul „99-107”, după textul „115 alin. (3)” se introduce textul „art. 157 alin. (4), (6) – (10), art. 158 alin. (1) și (2),”, textul „art. 282–286” se substituie prin textul „282, 283, art. 286 alin. (3)”, iar după cifrele „343,” se introduc cifrele „346,”.

18. Articolul 404:

la alineatul (1), după textul „prevăzute la art.” se introduce textul „84, art. 278 alin. (1), (2) și (5), 279,”, iar după cifrele „310²” – cifrele „, 344”;

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Comisia Națională a Pieței Financiare constată și examinează contravențiile de la art. 84, art. 278 alin. (1), (2) și (5), 279, 344, săvârșite în domeniile de activitate din competența sa.”

19. La articolul 405 alineatul (1), cifrele „109–118” se substituie cu textul „109–113, art. 114 alin. (1), (2), (4) și (5), art. 115–118”.

20. Articolul 406:

la alineatul (1), textul „art. 80-83,” se substituie prin textul „art. 55³, 80 alin. (1), (3), (4) și (6), 82, 84”, textul „273 pct. 14), art. 276,” se substituie prin textul „art. 273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 11), 12), 13), 14), art. 276, 278, 279, 280, 281, art. 283 alin. (1), 344”;

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Organele supravegherii de stat a sănătății publice constată și examinează contravențiile de la art. 55³, 84, art. 273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 11), 12), 13), 14), art. 278, 279, 280, 281, art. 283 alin. (1), 344, săvârșite în domeniile de activitate din competența sa.”

21. Articolul 407:

la alineatul (1), după cuvintele „prevăzute la art.” se introduc cifrele „55³, 84”, iar după textul „art. 224 alin. (1)–(10)” – textul „art. 273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 11), 12), 13), art. 278, 279, 280, 281, art. 283 alin. (1), 344,”;

la alineatul (4), textul „art. 208, ” se substituie cu textul „art. 55³, 84,, 208”, iar după cifrele „210–220⁶” se introduce textul „273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 11), 12), 13), art. 278, 279, 280, 281, art. 283 alin. (1), 344,”;

se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Organele de specialitate ale administrației publice în domeniul transportului constată și examinează contravențiile de la art. 55³, 84, 273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 11), 12), 13), art. 278, 279, 280, 281, art. 283 alin. (1), 344, săvârșite în domeniile de activitate din competența sa.”

22. Articolul 408 va avea următorul cuprins:

„Articolul 408. Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței

(1) Contravențiile specificate la art. 55³, 84, 97, 97¹ – 97², art. 98 alin. (2), art. 273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 12), 13), art. 274 alin.(2), (6), (7), art. 277¹, 278 – 281, 283, 293² alin.(4) și (5), art. 344-345, 347, 348, 349 alin.(4) se constată și se examinează de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței.

(2) Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței constată și examinează contravențiile de la art. 55³, 84, 273 pct.1), 4), 6), 10), 12), art. 274 alin.(2), (6), (7), art. 278, 279, 280, 281, 344, săvârșite în domeniile de activitate din competența acesteia.

(3) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale șefii și șefii adjuncți ai direcțiilor cu funcții de control, inspectorii principali, inspectorii superiori și inspectorii din cadrul Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței.

(4) Sînt în drept să examineze contravenții și să aplice sancțiuni directorul și directorul adjunct, ai Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea

Pieței, șefii subdiviziunilor teritoriale ale Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței.”.

23. Articolele 408¹ - „Articolul 408¹. Agenția Turismului”, și „Articolul 408¹. Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice” - se abrogă.

24. La articolul 409, textul „art.55–61” se substituie cu textul „art. 55 - 55²; 56 – 61, art. 349 alin. (1)” și se completează cu propoziția „Contravențiile prevăzute la art. 349 alin. (1) se constată de Inspectoratul de Stat al Muncii doar în domeniile de activitate din competența acestuia.”.

25. Articolul 410:

la alineatul (1), textul „art. 246,” se substituie cu textul „art. 55³, 84, 246,”, iar textul „și 259” se substituie prin textul „273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 11), 12), 13), 14), art. 276, 278, 279, 280, 281, art. 283 alin. (1), 344”;

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației constată contravențiile de la art. 55³, 84, 273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 11), 12), 13), art. 278, 279, 280, 281, art. 283 alin. (1), 344, săvârșite în domeniile de activitate din competența sa”.

26. Articolul 411:

la alineatul (1), textul „art. 161,” se substituie cu textul „art.55³, 84, 161,”, iar în final se completează cu textul „273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 11), 12), 13), art. 278, 279, 280, 281, art. 283 alin. (1), 344”;

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică constată contravențiile de la art. 55³, 84, art. 273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 11), 12), 13), art. 278, 279, 280, 281, art. 283 alin. (1), 344, săvârșite în domeniile de activitate din competența sa.”

27. Articolul 414 va avea următorul cuprins:

Articolul 414. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor

(1) Contravențiile prevăzute la art. 55³, art. 80 alin. (2), (3) și (5), art. 80¹, 81, art. 82¹, 83, 84, art. 98 alin. (1), art. 114 alin. (3), art. 131, art. 155 alin. (2), art. 157 alin. (1)-(3) și alin. (5), art. 158, 158¹, art. 183–196¹, 269, 270, 271, art. 273 pct. 1), 4), 6), 8), 10), 12), 13), art. 274 alin. (3), (4) și (7), 275, art. 276, art. 278 alin. (1)-(3) și (5), art. 279, 280, 281, art. 284, 285, art. 286 alin. (1), (2) și (5), 344, art. 349 alin. (1) și art. 364 alin. (7) și (8), se constată de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

(2) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor constată și examinează contravențiile de la art. 55³, art. 80 alin. (3), art. 84, art. 273 pct. 1)–4), 6)–8), 10), 12), 13), art. 274 alin. (3), (4) și (7), art. 275, art. 278 alin. (1)-(3) și (5), 279, 344, săvârșite în domeniile de activitate din competența acesteia.

(3) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale inspectorii din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

(4) Sînt în drept să examineze cauzele contravenționale și să aplice sancțiuni directorul general și directorii generali adjuncți ai Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, șefii subdiviziunilor teritoriale ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.”

Art. XVII. – Articolul 37 din Legea nr. 10 din 3 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 67, art. 183), cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

Art. XVIII. – Legea nr. 231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.265-276, art.571), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3, la noțiunea „cumpărătura de control”, cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor” se substituie cu cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței”.

2. La articolul 5 alineatul (3), cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor” se substituie cu cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței”.

Art. XIX. – La articolul 7 alineatul (2) din Legea nr. 256 din 9 decembrie 2011 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.38-41, art.115), cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor” se substituie cu cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței”.

Art. XX. – Legea nr. 113 din 18 mai 2012 cu privire la stabilirea principiilor și a cerințelor generale ale legislației privind siguranța alimentelor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 143–148, art. 467), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 18:
alineatul (3):

litera m) se completează în final cu cuvintele „inclusiv în unitățile alimentare din instituțiile medicale, instituțiile balneosanatoriale, din instituțiile de educație antepreșcolară, instituțiile de învățămîntul preșcolar, primar, secundar, special, extrașcolar, din alternativele educaționale și din taberele pentru copii,”

se completează cu literele p¹-z²) cu următorul cuprins:

„p¹) autorizarea și/sau înregistrarea operatorilor din businessul alimentar;

- r) certificarea inofensivității produselor alimentare pentru export/reexport;
- s) supravegherea și controlul materialelor care intră în contact cu produsele alimentare aflate în uz la toate etapele lanțului alimentar;
- t) supravegherea și controlul etichetării, în lanțul alimentar în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, a produselor alimentare, inclusiv a formulele de început și formulele de continuare, preparatele pe bază de cereale și alimentele pentru copii, produsele alimentare destinate unor scopuri medicale speciale și pentru înlocuitori ai unei diete totale pentru controlul greutateii;
- ț) supravegherea pe piață a produselor alimentare noi;
- u) supravegherea și controlul importului, producerii, plasării pe piață și utilizarea pe întreg lanțul alimentar al aditivilor alimentari, suplimentelor alimentare, produselor alimentare noi, produselor alimentare fortificate, produselor alimentare tratate cu radiații ionizante, produselor alimentare cu destinație nutrițională specială;
- v) controlul, pe întreg lanțul alimentar, al produselor alimentare pentru sugari și copii mici, precum, cu excepția controlului produselor alimentare pentru sugari și copii mici care se comercializează în farmacii;
- w) supravegherea calității apei potabile utilizate de întreprinderile din lanțul alimentar, supravegherea pe piață a apei potabile și apelor minerale, inclusiv a apelor îmbuteliate;
- y) protecția consumatorilor în domeniul produselor și serviciilor alimentare, la toate etapele lanțului alimentar;
- z) identificarea, evaluarea, managementul și comunicarea riscurilor în domeniul inofensivității produselor alimentare;
- z¹) verificarea existenței înregistrărilor în fișele medicale individuale ale angajaților din unitățile din domeniul alimentar și a instruirii igienice a acestora.”;

2. Articolul 19:

- la litera a), cuvintele „în domeniul inofensivității produselor alimentare pentru sănătatea publică, a” se substituie cu cuvântul „asupra”;
- litera c) va avea următorul cuprins:
„c) înregistrarea izbucnirilor de boli provocate de produse alimentare și cercetarea epidemiologică a acestor cazuri în comun cu Agenția ”;
- litera d) va avea următorul cuprins:
„d) avizarea și controlul apei potabile din rețea, cu excepția celei indicate la art. 18 lit. w);”;
- litera e) va avea următorul cuprins:
„e) asigurarea instruirii igienice a angajaților și organizarea examenului medical al acestora în unitățile ce produc, prelucrează, depozitează, transportă și comercializează produse alimentare sau prestează servicii de alimentație publică”
- litera f) va avea următorul cuprins:
„f) autorizarea aditivilor alimentari, suplimentelor alimentare, produselor alimentare noi, produselor alimentare fortificate, produselor alimentare tratate cu radiații ionizante, mențiunilor nutriționale și de sănătate pentru formulele de

început și formulele de continuare, preparatele pe bază de cereale și alimentele pentru copii, produsele alimentare destinate unor scopuri medicale speciale și pentru înlocuitori ai unei diete totale pentru controlul greutateii, precum și autorizarea materialelor în contact cu produsele alimentare;”;

se completează cu literele f¹) - f⁵) cu următorul cuprins:

„f¹) controlul respectării regulilor privind mențiunile nutriționale și de sănătate pentru formulele de început și formulele de continuare, preparatele pe bază de cereale și alimentele pentru copii, produsele alimentare destinate unor scopuri medicale speciale și pentru înlocuitori ai unei diete totale pentru controlul greutateii, apele minerale, care sînt comercializate în farmacii;

f²) supravegherea și controlul produselor alimentare pentru sugari și copii mici, precum și a produselor cu destinație nutrițională specială, care se comercializează în farmacii;

f³) autorizarea surselor de ape minerale naturale;

f⁴) supravegherea pe piață a materialelor care vin în contact cu produsele alimentare introduse pe piață, cu excepția materialelor care vin în contact cu produsele alimentare aflate în uz la toate etapele lanțului alimentar;

f⁵) aprobă regulamente sanitare în domeniul aditivilor alimentari, suplimentelor alimentare, produselor alimentare noi, produselor alimentare fortificate, produsele alimentare tratate cu radiații ionizante, produselor alimentare pentru sugari și copii mici, produselor alimentare destinate unor scopuri medicale speciale, al înlocuitorilor unei diete totale pentru controlul greutateii, al produselor cu destinație nutrițională specială, apelor minerale, materialelor destinate să vină în contact cu produsele alimentare, precum și etichetării nutriționale și de sănătate.”

3. Articolul 19¹:

la alineatul (2), cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor” se exclud;

la alineatul (4), după cuvintele „a restricționa” se introduce cuvîntul „utilizarea.”.

Art. XXI. – Legea nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.181–184, art.595), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1:

la alineatul (4) litera d), textul „, pentru care prevederile prezentei legi se aplică” se substituie cu textul „cărui prevederile prezentei legi i se aplică”;

la alineatul (6), după cuvintele „bunăstare a animalelor” se introduc cuvintele „, precum și pentru controlul privind respectarea legislației cu privire la siguranța ocupațională și la raporturile de muncă.”;

2. Articolul 19:

se completează cu alineatele (7) și (8) cu următorul cuprins:

„(7) Cheltuielile pentru efectuarea controlului de stat, inclusiv cele pentru analize, expertize, investigații necesare în cadrul controlului de stat se suportă de către organul de control. Excepție de la această prevedere este controlul prevăzut la alin.-(1) pct. 5), cheltuielile pentru care sînt reglementate de alin. (4).

(8) Plățile colectate de la realizarea controalelor efectuate în temeiul specificat la alin. (1) pct. 5) se distribuie între bugetul organului de control și bugetul de stat. Criteriile și metodologia de stabilire a cuantumurilor plăților, cuantumurile acestor plăți și modul de distribuire, între bugetul organului de control și bugetul de stat, a veniturilor obținute din aceste plăți se aprobă de Guvern. Veniturile din plățile de la realizarea controalelor efectuate în temeiul specificat la alin. (1) pct. 5), care se distribuie în bugetul organului de control, se utilizează, pe măsura încasării lor, la acoperirea cheltuielilor pentru efectuarea controalelor de stat și la dezvoltarea instituției.”

1. la articolul 21 alineatul (1) litera d), după cuvintele „expirarea termenului” se completează cu cuvîntul „minim”.

2. Articolul 22:

la alineatul (1), textul „îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 21 alin. (1) lit. (b) și (f)” se substituie cu textul „din data începerii controlului”;

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Controlul planificat care nu a fost început în termenul prevăzut la art. 18 alin. (1) și controlul inopinat care nu a fost început la data indicată în delegația de control, indiferent de temeiul invocat, nu mai poate fi efectuat și delegația de control își pierde valabilitatea, după expirarea acestui termen – pentru controlul planificat și, respectiv, după data începerii controlului stabilită în delegație – pentru controlul inopinat.”

3. Articolul 30:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Persoana supusă controlului, care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, prin delegația de control, decizia de prelungire a duratei controlului sau prin procesul-verbal de control, prin acțiunile sau inacțiunile inspectorului, este în drept să le conteste, în tot sau în parte, prin depunerea la organul de control a unei cereri prealabile de contestare, în formă scrisă. Procesul-verbal de control se contestă la organul de control dacă acesta nu conține constatarea contravenției.”;

se completează cu alineatele (1¹) și (1²) cu următorul cuprins:

„(1¹) Cererea prealabilă de contestare a delegației de control, a deciziei de prelungire a controlului sau a procesului-verbal de control în care nu sînt dispuse prescripții sau măsuri restrictive se depune în termen de pînă la 30 de zile de la data în care persoanei supuse controlului i-a fost sau trebuia să-i fie adusă la cunoștință delegația de control, decizia de prelungire a controlului sau, respectiv, procesul-verbal de control.

(1²) Cererea prealabilă de contestare a procesului-verbal de control în care au fost dispusă măsura restrictivă de suspendare a activității agentului economic se depune în termenul stabilit pentru executarea măsurii restrictive respective.”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Examinarea și emiterea deciziei pe marginea cererii prelabile de contestare se realizează în termen de pînă la 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii. În cazul în care se contestă prescripția sau măsura restrictivă, examinarea și emiterea deciziei pe marginea cererii prelabile de contestare se realizează în termenul stabilit în procesul-verbal de control pentru executarea prescripției sau pentru măsura restrictivă, dar nu mai mult decît 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii. Examinarea și emiterea deciziei pe marginea cererii prelabile de contestare a măsurii restrictive de suspendare a activității agentului economic se realizează în termen de pînă la 5 zile lucrătoare de la data depunerii cererii.”;

la alineatul (3), cuvintele „în care este dispusă suspendarea de către instanță sau organul la care a fost depusă contestația” se substituie prin cuvintele „dispuse de organul de control după depunerea cererii prelabile de contestare și doar la solicitarea persoanei supuse controlului”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Acțiunile și inacțiunile inspectorilor pot fi contestate la conducătorul organului de control în formă scrisă.”

la alineatul (5):

cuvintele „și contestărilor” se substituie cu cuvintele „și cererilor prelabile de contestare”;

cuvintele „cel puțin un reprezentant al” se substituie cu cuvintele „cel puțin trei reprezentanți ai”;

se completează cu următoarea propoziție „Reprezentant al asociațiilor din mediul de afaceri, în sensul prezentei legi, este asociația aleasă în mod transparent și public, conform procedurii stabilite de Guvern.”;

se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) Decizia cu privire la rezultatele examinării cererii prelabile de contestare poate fi contestată în instanța de contencios administrativ în termenele și în condițiile prevăzute de Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000.”

4. Articolul 31² se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Metodologia de stabilire a obiectivelor și indicatorilor de performanță pentru atingerii eficienței maxime și a micșorării constante a presiunii asupra mediului de afaceri se aprobă de Guvern. Realizarea obiectivelor și indicatorilor de performanță stabiliți în conformitate cu acest articol se iau în calcul la evaluarea performanțelor profesionale ale inspectorilor din cadrul organelor de control și a evaluării colective a organelor de control.”.

5. În anexă:

la poziția 1, în coloana a doua, după cuvintele „siguranța alimentelor,” se introduc cuvintele „ și materialelor în contact cu produsele alimentare aflate în uz pe întreg lanțul alimentară”;

la poziția 2:

în coloana a doua, cuvintele „Agenția pentru supravegherea pieței și produselor nealimentare” se substituie cu cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței”;

în coloana a treia, cuvintele „și standardizare” se substituie cu „ , jocuri de noroc”;

la poziția 3:

în coloana a doua, cuvintele „Inspectoratul pentru supraveghere tehnică” se substituie cu cuvintele „Agenția pentru Supraveghere tehnică”;

în coloana a treia:

cuvintele „funcționarea obiectivelor și instalațiilor energetice,” și „ , utilizarea mijloacelor radioelectronice legitime” se exclud;

după prima propoziție, se introduce propoziția „Protecția consumatorilor în domeniul securității industriale și construcțiilor.”

la poziția 4:

în coloana a doua, cuvintele „Agenția Sănătății Publice” se substituie cu cuvintele „Agenția Națională pentru Sănătatea Publică”;

în coloana a treia:

cuvintele „sănătatea ocupațională” se substituie cu cuvintele „siguranța ocupațională”;

după prima propoziție se introduce următorul text „protecția consumatorilor în domeniul produselor medicamentoase, farmaceutice și para-farmaceutice, al serviciilor prestate de instituțiile farmaceutice și medicale, precum și în domeniul altor produse și servicii, puse la dispoziția consumatorului de întreprinderile și instituțiile farmaceutice și medicale.”;

se completează în final cu propoziția „Supravegherea pieței privind produsele nealimentare din domeniile reglementate, inclusiv materialele în contact cu produsele alimentare plasate pe piață, cu excepția celor aflate în uz pe întreg lanțul alimentară.”;

la poziția 5 în coloana a treia, după prima propoziție se introduce textul „Siguranța ocupațională.”, iar în final se completează cu propoziția „Supravegherea pieței privind ambalajele și deșeurile de ambalaje”;

la poziția 8:

în coloana a doua, cuvintele „Agenția Națională în Transporturi Auto” se substituie cu cuvintele „Agenția Națională Transport Auto”;

în coloana a treia, după prima propoziție se introduce textul „Siguranța ocupațională. Protecția consumatorilor în domeniul transporturilor auto.”;

la poziția 9, în coloana a treia, după a doua propoziție se introduce textul „Siguranța ocupațională. Protecția consumatorilor în domeniul transporturilor aeronautice.”;

la poziția 10:

în coloana a doua, cuvintele „Agenția Navală” se substituie cu cuvintele „Agenția Navală a Republicii Moldova”;

în coloana a treia, după a doua propoziție se introduce textul „Siguranța ocupațională. Protecția consumatorilor în domeniul transporturilor navale.”, iar în final se completează cu propoziția „Supravegherea pieței în domeniul ambarcațiunilor de agrement și a echipamentelor maritime.”;

la poziția 12 în coloana a treia, textul „ : contractul individual și colectiv de muncă; timpul de muncă și de odihnă; retribuirea; normele de muncă; garanții și compensații; disciplina muncii; particularitățile de reglementare a muncii unor categorii de salariați; răspunderea materială; completarea, păstrarea și evidența carnetului de muncă” se exclude.

Art. XXII. – Articolul 3 din Legea nr. 50 din 28 martie 2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 122–124, art. 383), cu modificările și completările, se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Pentru efectuarea controalelor la solicitarea agentului economic, conform art. 19 alin. (1) pct. 5) din Legea nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, precum și pentru alte servicii prestate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, pot fi stabilite plăți. Cuantumul plăților se calculează în dependență de costurile pe care le impun controalele și serviciile respective și luând în considerare situația specifică fiecărei întreprinderi. În cazul în care plățile se percep operatorilor, aplicarea acestora se face în baza unor principii comune. Plățile colectate de la efectuarea controalelor oficiale contra plată și a serviciilor prestate se distribuie între bugetul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și bugetul de stat. Criteriile și metodologia de stabilire a cuantumurilor plăților, cuantumul acestor plăți și modul de distribuire a veniturilor din aceste plăți între bugetul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și bugetul de stat se aprobă de Guvern. Veniturile din plățile prevăzute prezentul alineat care se distribuie în bugetul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor se utilizează, pe măsura încasării lor, la acoperirea cheltuielilor pentru efectuarea controalelor oficiale și la dezvoltarea instituției.”

Art. XXIII. – La articolul 26 din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.191-197, art.619), cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor” se substituie cu cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței”.

Art. XXIV. – La articolul 11 din Legea nr. 157 din 18 iulie 2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.249-255, art.572), cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor” se substituie cu cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței”.

Art. XXV. – La articolul 28 alineatul (3) din Legea nr. 137 din 3 iulie 2015 cu privire la mediere (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.224-233, art.445), cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor” se substituie cu cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței”.

Art. XXVI. – Legea nr. 7 din 26 februarie 2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.79-89, art.146), cu completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 34:

alineatul (2) va avea următorul cuprins

„(2) Sistemul național de informare și comunicare pentru supravegherea pieței este format din sistemul electronic de comunicare între autoritățile de supraveghere a pieței și organul vamal.”;

alineatul (3) se abrogă;

la alineatul (4), cuvintele „registru electronic al prescripțiilor” se substituie cu cuvintele „Sistemul național de informare și comunicare pentru supravegherea pieței”.

2. În anexă, în coloana „Autoritatea de supraveghere a pieței”, cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorului” se substituie cu cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței”, cuvintele „Inspectoratul Principal de Stat pentru Supravegherea Tehnică a Obiectelor Industriale Periculoase”, „Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale” și „Inspekția de Stat în Construcții” – cu cuvintele „Agenția pentru Supraveghere Tehnică”, cuvintele „Autoritatea din subordinea Ministerului Mediului responsabilă de supravegherea în domeniul ambalajelor și deșeurilor de ambalaje” – cu cuvintele „Inspectoratul pentru Protecția Mediului”.

Art. XXVII. – La articolul 22 alineatul (1), alineatul (2) litera b) și alineatul (3) și articolul 23 alineatul (3) din Legea nr. 8 din 26 februarie 2016 privind drepturile consumatorilor la încheierea contractelor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.69-77, art.115), cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor” se substituie cu cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței”.

Art. XXVIII. – La articolul 4 litera f), articolul 5 alineatele (8) și (9), articolul 16 alineatul (9) litera b) și articolul 19 alineatele (9) și (10) din Legea

metrologiei nr. 19 din 4 martie 2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.100-105, art. 190), cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor” se substituie cu cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței”.

Art. XXIX. – Articolul 4 alineatul (2) din Legea nr. 291 din 16 decembrie 2016 cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 2-8, art. 3), cu modificările ulterioare, după cuvintele „se exercită de către autoritățile” se introduce textul „Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, precum și de alte autorități ale”.

Art. XXX. – La articolul 24 din Legea nr. 59 din 6 aprilie 2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 284/2004 privind comerțul electronic (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 144-148, art. 231):

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Supravegherea și controlul respectării normelor privind protecția consumatorilor în procesele de comercializare a bunurilor și serviciilor prin intermediul mijloacelor electronice se efectuează de organele abilitate cu funcții de control în domeniul protecției consumatorilor, conform domeniilor de competență stabilite în Legea nr. 105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor.”

la alineatul (3), propoziția a doua va avea următorul cuprins:

„Controlul de stat al persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător în sfera comerțului electronic se planifică, se efectuează și se înregistrează în conformitate cu prevederile Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.”;

la alineatul (4), cuvintele „Agenția pentru Protecția Consumatorilor” se substituie cu textul „Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, precum și celelalte organe cu funcții de control în domeniul protecției consumatorilor”.

Art. XXXI.

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării, cu excepția prevederilor de la art. XIII pct. 1, care intră în vigoare la 3 luni de la publicare.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la publicarea prezentei legi, va aproba actele normative necesare pentru aplicarea normei indicate la alin. (1).

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFOMATIVĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative

În urma constatării situației nesatisfăcătoare în domeniul controlului de stat asupra activității de întreprinzător, Guvernul și-a propus revizuirea cadrului normativ în domeniu în vederea atingerii unei eficiențe maxime a acestui instrument - controlul de stat, precum și micșorarea constantă a presiunii asupra mediului de afaceri. Mai mult, acest obiectiv - reducerea poverii asupra agenților economici, în special prin scăderea numărului de controale, dar și prin asigurarea proporționalității acestora - este stabilit și în Strategia reformei cadrului de reglementare a activității de întreprinzător pentru anii 2013-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1021 din 16 decembrie 2013, în care s-a propus ameliorarea cadrului normativ și legislativ, care reglementează controlul de stat.

În vederea realizării acestor obiective, la 23 septembrie 2016, Parlamentul a adoptat Legea nr. 230 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (în continuare - Legea nr. 230 din 23 septembrie 2016). Actul legislativ numit a adus mai multe modificări cadrului legislativ privind procedura controlului de stat asupra activității de întreprinzător. Suplimentar, însă, Legea nr. 230 din 23 septembrie 2016 a instituit și un nou sistem instituțional de control, adică a revizuit totalitatea organelor cu drept de control de stat.

Pentru a asigura implementarea completă și eficientă a prevederilor Legii nr. 230 din 23 septembrie 2016, s-a impus necesitatea aducerii în concordanță cu prevederile acesteia a întregului cadru legislativ afectat. Întru realizarea acestui obiectiv, a fost elaborat proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care vine să pună în acord actele legislative care reglementează activitatea de control pus în competența Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (în continuare - ANSA), Agenției pentru Supravegherea Pieței și Produselor Nealimentare (în continuare - ASPPN) și a Inspectoratului de Stat al Muncii (în continuare - ISM).

Scopul urmărit de proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative este crearea cadrului legislativ necesar pentru realizarea de către ANSA, ASPPN și a ISM a noilor atribuții date în competența lor prin Legea nr. 230 din 23 septembrie 2016, și anume:

- pentru ANSA – controlul de stat în domeniul producerii și circulației vinului și produselor alcoolice, protecției consumatorilor în domeniul alimentar, siguranței ocupaționale și al respectării condițiilor de licențiere conform domeniului aferent;
- pentru ASPPN – delimitarea clară a competențelor de supraveghere a pieței doar în partea produselor nealimentare, nu și în partea ce se referă la produsele alimentare, preluarea competențelor de supraveghere și control al conformității tuturor serviciilor, inclusiv a serviciilor turistice; precum și competențe de supraveghere și control în domeniul siguranței ocupaționale;
- pentru ISM – în competența acestei autorități rămân doar competențele de control a

respectării prevederilor legale referitoare la raporturile de muncă, cele privind siguranța ocupațională (siguranța și sănătatea muncii) fiind distribuite altor organe – ANSA, ASPPN și Inspectoratului pentru supraveghere tehnică (în continuare – IST), Agenției Navale (în continuare – AN), Autorității Aeronautice Civile (în continuare – AEC) etc.;

- eficientizarea procedurilor de control prin clarificarea unor prevederi ale Legii nr. 131 din 8 iunie 2012.

Prevederile proiectului vizează mai multe acte legislative care reglementează domeniile date în competența celor trei instituții indicate supăra. Printre actele care suportă modificări fundamentale sunt: Legea nr. 1100-XIV din 30 iunie 2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice, Legea viei și vinului nr. 57-XVI din 10 martie 2006, Legea securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10 iulie 2008, precum și Codul contravențional nr. 218 din 24 octombrie 2008.

Proiectul propune amendamente conform cărora *controlul de stat în domeniul producerii și circulației vinului și produselor alcoolice* este transferat din competența Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice, în competența ANSA. În acest sens, au fost supuse modificărilor Legea viei și vinului nr. 57-XVI din 10 martie 2006 și Legea nr. 1100-XIV din 30 iunie 2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic. Toate celelalte acte legislative care reglementează într-un fel sau altul domeniul producerii și circulației vinului și produselor alcoolice nu necesită amendare în vederea reglementării competențelor instituționale.

Alte competențe care, la prima vedere, am spune că au fost puse în competența ANSA prin Legea nr. 230 din 23 septembrie 2016 sunt cele privind *controlul de stat în domeniul protecției consumatorului în domeniul alimentar*. Totuși, trebuie să remarcăm că modificările prin care ANSA i-au fost date aceste competențe au fost aprobate prin Legea nr. 318 din 27 decembrie 2012 privind modificarea și completarea unor acte legislative. Prin legea din urmă, a fost statuat expres, în art. 28 lit. i), că, printre alte organe ale administrației publice abilitate cu funcții de protecție a consumatorilor, de asemenea, este și ANSA – în domeniul produselor alimentare, la toate etapele lanțului alimentar. Cu toate acestea, în pofida faptului că prin Legea nr. 318 din 27 decembrie 2012 a fost supusă modificării și Legea nr. 131 din 8 iulie 2012 - anexa, în partea ce se referă la domeniile de control ale ANSA - aceasta nu a prevăzut și protecția consumatorului în domeniul alimentar. Prin urmare, Legea nr. 230 din 23 septembrie 2016 doar a definitivat procesul de reglementare a competențelor de control ale ANSA în domeniul protecției consumatorului în domeniul alimentar, inițiat încă în 2012. Astfel, nu există necesitatea intervenirii asupra vreunui act legislativ în vigoare în vederea reglementării atribuției în cauză a ANSA, decât în partea ce se referă la competența de constatare a contravențiilor în acest domeniu, dar despre acest fapt se va releva mai jos, în partea ce se va viza amendamentele propuse la Codul contravențional.

Suplimentar, punem în evidență că, atribuții de control în domeniul protecției

consumatorilor au fost atribuite și altor organe de control după cum urmează:

a) în domeniul alimentar, la toate etapele lanțului alimentar - de Agenția de Națională pentru Siguranța Alimentelor;

b) în domeniul produselor medicamentoase, farmaceutice și para-farmaceutice, al serviciilor prestate de instituțiile farmaceutice și medicale, precum și în domeniul altor produse și servicii, puse la dispoziția consumatorului de întreprinderile și instituțiile farmaceutice și medicale - organul de stat de supraveghere a sănătății publice;

c) în domeniul transportului interurban și internațional - organele de stat abilitate cu funcții de control al transportului auto, aeronautic și naval, conform domeniilor de competență;

d) în domeniul securității industriale și construcțiilor - Agenția pentru Supraveghere Tehnică;

f) în domeniile energetic, de alimentare cu apă și de canalizare - organul de stat abilitat cu funcții de reglementare în energetică și în domeniul de alimentare cu apă și de canalizare;

g) în domeniul telecomunicațiilor - organul de stat abilitat cu funcții de control în telecomunicații;

h) în domeniul asigurărilor - organul de stat abilitat cu funcții de supraveghere a asigurărilor.

Totodată, având în vedere că, controlul în domeniul alimentar a fost trecut în competența exclusivă a ANSA, este necesar de a ajusta cadrul legislativ referitor la acest domeniu, astfel, încât, pe de o parte, să fie excluse dublările de atribuții între ANSA și organul de stat de supraveghere a sănătății publice (Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice), iar pe de altă parte, să fie excluse din competența ultimului atribuții improprii acestuia. Astfel, au fost operate o serie de modificări în mai multe acte legislative care le reglementează, printre care:

► *Legea nr. 78-XV din 18 martie 2004 privind produsele alimentare:*

- se reglementează că nu doar regulile și normele sanitar-veterinare și fitosanitare, dar și cele sanitare în domeniul circuitului produselor alimentare vor fi elaborate de către ANSA;

- avizarea (aprobarea) și înregistrarea produselor alimentare noi (or, ele, la fel sunt produse alimentare), precum și avizarea (aprobarea) a ambalajului acestora se trece din competența organului de stat de supraveghere a sănătății publice în cea a ANSA, primului rămânându-i doar atribuția de avizare (aprobare) a materialelor în contact cu produsele alimentare;

- se propune abrogarea art. 23 din legea indicată, or, sistemul rapid de alertă pentru alimente și furaje la nivel național este reglementat mult mai complex de Legea nr. 113 din 18 mai 2012 cu privire la stabilirea principiilor și a cerințelor generale ale legislației privind siguranța alimentelor, fiind inclus prin Legea nr. 226 din 23 septembrie 2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 113 din 18 mai 2012 cu privire la stabilirea principiilor și a cerințelor generale ale legislației privind siguranța alimentelor;

- se propune excluderea cerinței naționale privind obligația expresă a producătorilor din sectorul alimentar de a asigura evidența pe loturi a produselor alimentare și a

materialelor în contact cu produsele alimentare. În Republica Moldova, cerințe privind asigurarea trasabilității în domeniul produselor alimentare și a materialelor în contact cu produsele alimentare la toate etapele circuitului lor sunt reglementate prin Legea nr. 78-XV din 18 martie 2004 privind produsele alimentare și Legea nr. 113 din 18.05.2012 cu privire la stabilirea principiilor și a cerințelor generale ale legislației privind siguranța alimentelor. Unica diferență este specificarea expresă în art.8 alin.(2) din Legea nr. 78-XV din 18 martie 2004 a normei, că „*Producătorii sectorului alimentar vor asigura evidența pe loturi a produselor alimentare și a materialelor în contact cu produsele alimentare*”. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, odată cu adoptarea Legii nr. 113 din 18 mai 2012, care transpune regulamentul european, urma să aducă cadrul legal existent, în special Legea nr. 78-XV din 18 martie 2004, în concordanță cu normele legii adoptate, în scopul excluderii cerinței naționale privind obligația expresă a producătorilor din sectorul alimentar privind asigurarea evidenței pe loturi a produselor alimentare și a materialelor în contact cu produsele alimentare. Întrucât acest fapt nu s-a făcut de către MAIA la acea etapă, Ministerul Economiei, în vederea excluderii unor bariere în calea comerțului, propune modificarea alineatului (2) al art.8 al Legii nr. 78-XV din 18 martie 2004 în modul corespunzător;

► *Legea nr. 221-XVI din 19 octombrie 2007 privind activitatea sanitar-veterinară* - chiar dacă amendamentele la prezenta lege nu au nimic în comun cu scopul inițial al acestui proiect, din scopuri de economie legislativă, s-a considerat oportun de a opera și modificări orientate spre alte obiective.

- una dintre care este cea de la art. 30 alin. (4) din legea numită. Conform normei în cauză, *Posturile de control sanitar-veterinar al mărfurilor supuse controlului sanitar-veterinar de stat aflate în regim de import, tranzit sau export activează în interacțiune cu alte servicii, locul amplasării lor fiind stabilit de Guvern*. În prezent, Guvernul a stabilit, prin Hotărârea nr. 51 din 16 ianuarie 2013, anexa nr. 2, 10 posturi de control. Dintre cele 8 posturi de control la frontieră, de la punctele de trecere a frontierei de stat auto prin care se permite trecerea mărfurilor supuse controlului sanitar-veterinar sau fitosanitar (Criva, Giurgiulești, Otaci, Briceni, Tudora, Leușeni, Sculeni), doar 4 sunt echipate suficient, cât să permită efectuarea unui control complet al mărfurilor care se supun controlului sanitar-veterinar sau fitosanitar. Neavând suficiente resurse financiare de amenajare/dotare corespunzătoare a celorlalte posturi, în coraport cu oferirea dreptului de trecere a acestor tipuri de mărfuri prin toate 8 puncte, statul nu reușește să asigure securitatea națională în domeniul sănătății publice prin admiterea intrării în țară a unor mărfuri care nu au fost supuse unui control calitativ. Totodată, însă, punem în evidență, că posturile de la punctele de trecere a frontierei de stat nu au aceeași sarcină de lucru, astfel, că întreținerea unora dintre ele, în raport cu numărul de treceri efectuate prin acestea, devine mult mai scumpă, decât ar fi trecerea persoanelor cu astfel de mărfuri prin alte posturi. Mergând pe analogia cu sistemul vamal, în care, conform art. 9 alin. (4) din Codul vamal al Republicii, birourile vamale și posturile vamale sunt create, reorganizate și lichidate de către Serviciul Vamal, proiectul vine să propună ca posturile de control sanitar-veterinar să fie create/stabilite prin ordinul directorului general al ANSA. Potrivit normei de la art. 39 alin. (4), *Activitățile sanitar-veterinare de prevenire și lichidare a bolilor, analizele de laborator în vederea*

diagnosticării lor, expertiza sanitar-veterinară a produselor și materiilor prime de origine animală și nonanimală care nu sunt prevăzute la alin.(3) se efectuează din contul deținătorilor de animale și posesorilor de produse de origine animală, conform tarifelor stabilite în anexa nr. 1 la legea în cauză. Menționăm că legea a fost adoptată în anul 2007, tarifele la serviciile respective nefiind revizuite de atunci. Ne dăm seama că schimbările economice care au avut loc pe piața economico-financiară a Republicii Moldova de-a lungul anilor, până în prezent, au afectat și costurile pentru prestarea serviciilor respective, și nu în sensul micșorării lor, dar, cu certitudine, în sensul majorării. Astfel, tarifele prevăzute de anexa nr. 1 la lege, de mult timp, deja, nu mai sunt justificate și nu acoperă nici jumătate din costurile de prestare a serviciilor vizate (analize, expertize). Pentru a facilita procesul de ajustare a tarifelor la serviciile vizate, dreptul de stabilire a acestora este judicios să fie acordat în competența Guvernului. Punem în evidență că stabilirea tarifelor pentru serviciile prestate de instituțiile publice de către Guvern este o practică general-acceptată, de cadrul normativ național. Exemple în acest sens sunt tarifele pentru serviciile de apostilă, serviciile contra cost din sfera sănătății publice prestate persoanelor fizice și juridice, serviciile prestate de către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale și exemplele pot continua. În concluzie, se propune ca tarifele pentru serviciile indicate la norma de la art. 39 alin. (4) din lege să fie aprobate de Guvern;

➤ *Legea nr. 10 din 3 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice - modificările vin să excludă din competența organului de specialitate privind supravegherea și controlul sănătății publice, competențe din domeniul lanțului alimentar, care sunt proprii ANSA. De asemenea, obiecte de reglementare ale unor norme din legea respectivă nu-și mai justifică existența în cadrul acesteia, or, ulterior adoptării acestei legi, legiuitorul a adoptat altele, pe domenii specializate, care, în general depășesc abordarea oferită la etapa adoptării Legii nr. 10 din 3 februarie 2009. Astfel de norme sunt cele de la art. 37, care reglementează igiena și siguranța produselor alimentare, ale materialelor și articolelor ce vin în contact cu acestea; or, igiena și siguranța alimentelor sunt pe larg reglementate de Legea nr. 78-XV din 18 martie 2004 privind produsele alimentare, cât și de Legea nr. 113 din 18 mai 2012 cu privire la stabilirea principiilor și a cerințelor generale ale legislației privind siguranța alimentelor;*

➤ *Legea nr. 113 din 18 mai 2012 cu privire la stabilirea principiilor și a cerințelor generale ale legislației privind siguranța alimentelor - modificările efectuate în această lege sunt determinate de aceeași cauză - separarea exactă a competențelor ANSA de cele ale organului de specialitate privind supravegherea și controlul sănătății publice, prin transmiterea în competența exclusivă a ANSA a domeniului alimentar, de-a lungul întregului lanț alimentar. În competența Ministerului Sănătății și a organului de specialitate privind supravegherea și controlul sănătății publice rămâne doar domeniul alimentației pentru sugari și copii, apa potabilă, precum și atribuții specifice serviciilor de sănătate;*

➤ *Legea nr. 50 din 28 martie 2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor - completarea adusă acestei legi este*

una esențială, care acordă dreptul ANSA de a efectua controale oficiale contra taxă. Un astfel de drept al acestei autorități este prevăzut de *Regulamentul (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor*. Conform alineatului (32) din Regulamentul numit: „ (32) Pentru organizarea controalelor oficiale ar trebui să existe resurse financiare corespunzătoare. În consecință, autoritățile competente ale statelor membre ar trebui să poată să perceapă onorarii sau taxe care să acopere costurile pe care le presupun controalele oficiale. Astfel, autoritățile competente ale statelor membre vor avea libertatea de a stabili onorarii și taxe sub formă de sume forfetare pe baza acestor costuri și luând în considerare situația specifică fiecărei unități. În cazul în care taxele se percep operatorilor, ar trebui să se aplice principiile comune. Prin urmare, ar trebui adoptate criteriile pentru stabilirea nivelului taxelor de inspecție. În ceea ce privește taxele aplicabile controalelor la import, este necesar să se stabilească direct tarifele pentru principalele articole de importat, în vederea asigurării aplicării uniforme a acestora și a evitării denaturărilor comerciale.”.

Luând în considerare cele statuate de Regulamentul nr. 882/2004, în proiect s-a prevăzut posibilitatea - nu obligația! - de a efectua controale oficiale contra unor taxe. Așa cum prevede Regulamentul nr.882/2004, taxele vor putea fi stabilite sub formă de sume forfetare, calculate în dependență de costurile pe care le impun controalele oficiale respective și luând în considerare situația specifică a fiecărei întreprinderi. În cazul în care taxele se vor percepe operatorilor, aplicarea acestora se va face în baza unor principii comune - această regulă trebuie luată în considerare de către Guvern la stabilirea criteriilor și metodologiei de calculare a taxelor. Criteriile și metodologia de stabilire a cuantumurilor taxelor, precum și cuantumurile acestor taxe se vor aproba de Guvern. Se propune ca taxele colectate de la efectuarea controalelor oficiale contra plată să constituie venit la bugetul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și să fie utilizate, pe măsura încasării lor, la acoperirea cheltuielilor pentru efectuarea controalelor oficiale și la dezvoltarea instituției. La statuarea acestei prevederi, ne-am condus de oportunitățile și reglementările oferite de prevederile art. 42 și 43 din Legea nr. 181 din 25 iulie 2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale.

Norme similare sunt propuse pentru completarea Legii nr. 131 din 8 iunie 2012, astfel, încât dreptul indicat să fie valabil tuturor organelor de control.

Un alt domeniu supus amendării este *controlul de stat și supravegherea în domeniul produselor nealimentare, a serviciilor și protecției consumatorului în contextul circuitului acestor produse și serviciilor*. În acest sens, au fost supuse modificării: Legea nr.880-XII din 22 ianuarie 1992 privind Fondul Arhivistic al Republicii Moldova, Legea nr.284-XV din 22 iulie 2004 privind comerțul electronic, Legea nr. 352-XVI din 24 noiembrie 2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova, Legea nr. 422-XVI din 22 decembrie 2006 privind securitatea generală a produselor, Legea nr. 221-XVI din 19 octombrie 2007 privind activitatea sanitar-veterinară, Legea nr. 231 din 23 septembrie 2010 cu privire la

comerțul interior, Legea nr. 256 din 9 decembrie 2011 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, Legea nr. 113 din 18 mai 2012 cu privire la stabilirea principiilor și a cerințelor generale ale legislației privind siguranța alimentelor, Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori, Legea nr. 157 din 18 iulie 2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum, Legea nr. 137 din 3 iulie 2015 cu privire la mediere, Legea nr. 7 din 26 februarie 2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare, Legea nr. 8 din 26 februarie 2016 privind drepturile consumatorilor la încheierea contractelor.

Marea majoritate a acestor modificări vizează doar substituirea denumirii instituției responsabile în acest sens - Agenția pentru Protecția Consumatorilor, care, urmare a modificărilor operate prin Legea nr. 230 in 23 septembrie 2016, urmează să fie reorganizată prin transformare în Agenția pentru Supravegherea Pieței și a Produselor Nealimentare. În urma discuțiilor cu reprezentanții Agenției pentru Protecția Consumatorilor, s-a convenit la modificarea denumirii propuse de Legea nr. 230 din 23 septembrie 2016 - din Agenția pentru Supravegherea Pieței și a Produselor Nealimentare, în Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței (în continuare - APCSP). Modificarea a fost fundamentată de faptul că, până în prezent au fost investite foarte multe resurse financiare, materiale, de personal pentru a promova rolul Agenției pentru Protecția Consumatorului, precum și pentru a ridica nivelul de cultură a consumatorului Republicii Moldova. Astfel că, la etapa la care populația a început să cunoască deja de existența și rolul Agenției pentru Protecția Consumatorului, ar fi în detrimentul interesului public de a redenumi instituția, fără a păstra nici măcar un element care să mențină memoria colectivă față de instituția respectivă. Prin urmare, pentru a nu duce în eroare societatea, pentru a diminua din rezultatele obținute până la această etapă de către Agenția pentru Protecția Consumatorului în domeniul cooperării sale cu societatea, s-a considerat oportun de a revizui denumirea instituției păstrând în textul acesteia expresia „protecția consumatorului”.

Modificări mai complexe au fost propuse la *Legea nr.105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor*. Amendamentele vin să statueze clar că, controlul de stat în domeniul protecției consumatorilor asupra persoanelor care practică activitate de întreprinzător se planifică, se va efectua și se va înregistra în conformitate cu prevederile Legii nr. 131 din 8 iunie 2012.

De asemenea, proiectul propune, în același act legislativ, amendamente orientate spre dispersarea atribuțiilor de control al respectării legislației privind protecția consumatorilor între organele de control după cum urmează:

- a) în domeniul alimentar, la toate etapele lanțului alimentar - de Agenția de Națională pentru Siguranța Alimentelor;
- b) în domeniul protecției vieții și sănătății consumatorilor - organul de stat abilitat cu funcții de control al calității produselor și serviciilor medicale;
- c) în domeniul transportului interurban și internațional - organele de stat abilitate cu funcții de control a transportului auto, aeronautic și naval, conform domeniilor de competență;

d) în domeniul securității industriale și construcțiilor - Agenția pentru Supraveghere Tehnică;

f) în domeniile energetic, de alimentare cu apă și de canalizare - organul de stat abilitat cu funcții de reglementare în energetică și în domeniul de alimentare cu apă și de canalizare;

g) în domeniul telecomunicațiilor - organul de stat abilitat cu funcții de control în telecomunicații;

h) în domeniul asigurărilor - organul de stat abilitat cu funcții de supraveghere a asigurărilor.

La baza acestei delimitări de competență a stat același principiu, care a fundamentat întregul proces de reformă a sistemului organelor de control - „un risc - o autoritate de control”.

În vederea asigurării implementării uniforme a legislației în domeniul protecției consumatorului, Agenția pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței a fost desemnată ca autoritate coordonatoare în domeniul controlului de stat în domeniul protecției consumatorilor. Această instituție va fi și autoritatea responsabilă de:

- acordarea autorităților administrative în domeniul protecției consumatorilor asistență metodică privind aplicarea și controlul legislației în domeniul protecției consumatorilor;

- elaborarea, în comun cu autoritățile competente în domeniul protecției consumatorilor, și aprobarea metodologiilor, instrucțiunilor, ghidurilor, recomandărilor metodice privind aplicarea cadrului normativ cu privire la protecția consumatorilor;

- monitorizarea activității de protecție a consumatorilor desfășurată de autoritățile administrative competente indicate la art. 28 alin. (2), adică organele cărora li s-au atribuit funcții de control în domeniul protecției consumatorilor;

- elaborarea, cu participarea tuturor autorităților competente în domeniul protecției consumatorilor, și aprobarea raportului anual privind activitatea de protecție a consumatorilor, și asigurarea publicării acestuia pe pagina sa web oficială.

În aceste condiții, Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței a fost desemnată ca punct național de contact pe plan internațional în domeniul protecției drepturilor omului.

Această logică este aplicată la stabilirea competențelor Inspectoratului de Stat al Muncii - necesitatea divizării controalelor în domeniul siguranței ocupaționale de controlul în domeniul relațiilor de muncă, derivă din obiectivul de a ajunge la aplicarea deplină a principiului „un risc - o singură instituție de control”, în cazul în care verificarea aceluiași proces de producție, ca o sursă comună de risc pentru siguranța angajaților și siguranța produselor, este acoperit simultan, printr-un control al unei singure instituții. Un astfel de mecanism de control ar asigura ca unul și același agent economic să nu fie verificat de mai multe ori pentru același tip de activitate și același tip de proces de producție.

În partea ce se referă la protecția consumatorului în domeniul alimentar, se propune o normă de concretizare, care stabilește că, controlul respectării, la toate etape lanțului alimentar, a prevederilor legislației în domeniul protecției consumatorilor în partea ce se referă la produsele alimentare, a cerințelor privind siguranța produselor alimentare,

introduse sau puse la dispoziție pe piață destinate consumatorilor, cât și a serviciilor prestate în domeniul alimentar se efectuează de Agenția de Națională pentru Siguranța Alimentelor. O astfel de completare se consideră necesară, întrucât, până în prezent, în pofida modificărilor incluse prin Legea nr. 318 din 27 decembrie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, când protecția consumatorului în domeniul alimentar a fost trecut în competența ANSA, între aceste două instituții - ANSA și Agenția pentru Protecția Consumatorului - mai există conflict de competență, manifestat fie prin declinări de competență, fie prin litispendență (conflict pozitiv de competență).

O altă modificare conceptuală este excluderea Agenției Turismului din categoria organelor cu competență în domeniul protecției consumatorilor a serviciilor turistice, cât și din domeniul supravegherii și controlului serviciilor turistice. Acest fapt a determinat modificarea nu doar a art. 28 din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 prin excluderea literei d), dar și modificarea *Legii nr. 352-XVI din 24 noiembrie 2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova*. În ultimul act legislativ se propune indicarea exactă a faptului că, controlul de stat al persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător în sfera turismului se va planifica, se va efectua și se va înregistra corespunzător prevederilor Legii nr. 131 din 8 iunie 2012. Totodată, proiectul reglementează că controlul calității serviciilor turistice prestate se va efectua de Agenția pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței, în conformitate cu prevederile Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 și doar în baza petițiilor și sesizărilor consumatorilor privind calitatea nesatisfăcătoare a serviciilor turistice prestate.

Aceste modificări, pe de o parte aduc în concordanță competențele funcționale cu cele prevăzute de Legea nr. 230 din 23 septembrie 2016, urmare a cărora Agenția Turismului este lipsită de statutul de organ de control, rămânând doar cu rol de reglementare, aceasta urmând să elaboreze și să promoveze politica statului în domeniul turismului, nu și să verifice modul de implementare a acesteia. Pe de altă parte, modificările propuse vin să excludă posibilitatea controlului planificat asupra activității turismului, păstrând doar controlul inopinat, în baza sesizărilor și petițiilor consumatorilor serviciilor turistice. Acest amendament este orientat spre diminuarea sarcinii și presiunii asupra antreprenorilor din domeniul turismului. Astfel, statul vine să permită dezvoltarea acestei ramuri a economiei fără a interveni nejustificat asupra acesteia în aspecte specifice turismului. Situația va putea fi revizuită, atunci când această ramură a economiei naționale va cunoaște o creștere esențială și va necesita reglementare și control suplimentar.

Cu referire la domeniul supraveghere a pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare, a fost supusă modificării Legea nr. 7 din 26 februarie 2016 privind supravegherea pieței. Totuși, întrucât această lege este una nouă, fiind adoptată de Legiuitor în anul precedent, amendamentele au vizat doar autoritățile competente cu supravegherea pieței din anexa la lege, acestea fiind concordate cu instituțiile indicate de Legea nr. 230 din 23 februarie 2016.

Cu referire la competența de *control de stat în domeniul siguranței ocupaționale* au

fost supuse modificării prevederile principalelor acte legislative în domeniu - Legea securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10 iulie 2008 și Legea nr. 140 din 10 mai 2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii.

Legea nr. 230 din 23 septembrie 2016 a modificat sistemul instituțional în domeniul controlului relațiilor de muncă, securității și sănătății. Astfel, dacă până la adoptarea legii respective, autoritatea responsabilă de efectuarea controlului în acest domeniu, integral, era Inspectoratul de Stat al Muncii. Legea nr. 230 din 23 septembrie 2016 a scos din competența Inspectoratului de Stat al Muncii atribuțiile de control în domeniul securității și sănătății în muncă, pe care le-a distribuit altor instituții precum ANSA, ASPPN, IST, ANTA, Autoritatea Aeronautică Civilă și Agenția Navală. Transmiterea acestui domeniu altor instituții a rezultat din faptul că, în general, inspectorul care verifică o unitate de producție sau una de unități de deservire din domeniul lor de competență, pentru a evita dublările de controale (vizite în vederea efectuării controlului), este rațional să verifice instant și respectarea condițiilor de securitate și sănătate în unitatea respectivă. Mai mult ca atât, în urma interviurilor realizate cu reprezentanți ai acestor autorități am putut observa că, controlul pe care aceste unități îl fac, de multe ori vizează și aspecte de siguranță și sănătate în muncă (de ex: controlul în domeniile aeronautic, auto și naval etc.). Astfel, proiectul de lege propune completarea domeniilor de competență ale Agenției Sănătății, Inspectoratului pentru protecția mediului, Agenției Naționale în Transporturi Auto, Autorității Aeronautice Civile, Agenției Navale cu un domeniul siguranței ocupaționale, în acest sens operându-se completările de rigoare în anexa la Legea nr. 131 din 8 iunie 2012.

Pentru a face claritate în domeniile pe care urmează să le acopere fiecare dintre autoritățile cărora li s-a atribuit și cele cărora li se atribuie competențe de control în domeniul securității ocupaționale, proiectul propune completarea Legii nr. 186 din 10 iulie 2008 cu prevederi exprese referitoare la fiecare dintre aceste autorități, cu indicarea domeniului exact.

Totuși, modificările efectuate nu trebuie să afecteze respectarea prescripțiilor convențiilor internaționale în domeniul muncii la care Republica Moldova. În acest sens, chiar dacă se propune scoaterea din competența ISM a atribuțiilor de control în domeniul siguranței ocupaționale, *acesta - ISM - rămâne să fie autoritatea coordonatoare la nivel național în domeniul muncii* (relații de muncă, siguranță ocupațională). Pentru a evita eventuale contestări ale acestui fapt, proiectul propune statuarea expresă în Legea nr. 140 din 10 mai 2001 a statutului respectiv. În virtutea acestui statut, ISM i s-au atribuit anumite competențe, așa precum:

- monitorizarea controlului de stat al respectării legislației privind securitatea și sănătatea în muncă, efectuat de inspectorii de muncă din cadrul autorităților competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale;
- ținerea și actualizarea informației referitoare la autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale și la inspectorii de muncă din cadrul lor;
- elaborarea cadrului normativ cu privire la relațiile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă, cu consultarea autorităților competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale;
- concentrarea informației cu privire la accidente de muncă constatate și cercetate de

inspectorii de muncă în domeniul securității și sănătății în muncă;

- coordonarea activității de pregătire, instruire și informare a salariaților angajați, în problemele relațiilor de muncă, securității și sănătății în muncă;

- asigurarea, în comun cu autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, instruirea inspectorilor de muncă, indiferent de instituția în care aceștia activează;

- elaborarea, cu participarea tuturor autorităților competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, a raportului anual privind activitatea autorităților competente în domeniul controlului respectării legislației cu privire la relațiile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă.

Totodată, pentru a asigura comunicarea și cooperarea eficientă între autoritățile cărora li s-a acordat competențe de control în domeniul siguranței ocupaționale, s-a propus completarea Legii nr. 186 din 10 iulie 2008 cu atribuții pentru aceste autorități, precum:

- coordonarea activității de pregătire, instruire și informare privind securitatea și sănătatea în muncă a salariaților angajați în unitățile din domeniile lor de competență;

- asigurarea aplicării dispozițiilor actelor legislative și ale altor acte normative referitoare la condițiile de muncă și la protecția salariaților în domeniile de activitate atribuite în competența lor;

- în coordonare cu Inspectoratul de Stat al Muncii, asigurarea instruirii inspectorilor de muncă care activează în structura lor;

- difuzarea informațiilor despre cele mai eficiente mijloace de respectare a legislației muncii;

- cercetarea, în modul stabilit de Guvern, a accidentelor de muncă;

- informarea Inspectoratului de Stat al Muncii despre toate accidentele de muncă constatate și cercetate;

- transmiterea, anual și la solicitare, Inspectoratului de Stat al Muncii a informațiilor privind activitatea desfășurată în domeniul securității și sănătății în muncă;

- avizarea cu Inspectoratul de Stat al Muncii a listelor de verificare aplicabile pentru domeniul, tipul și obiectul de control al siguranței ocupaționale în domeniile lor de competență;

- constatarea contravențiilor și încheierea procese-verbale, conform prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova.

Totodată, ISM rămâne să fie autoritatea competentă cu elaborarea raportului anual privind activitatea autorităților competente cu controlul respectării legislației cu privire la relațiile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă, raport pe care are obligația, și în prezent, să îl transmită Biroului Internațional al Muncii, așa cum prevede și Convenția nr. 81/1947 privind inspecția muncii în industrie și comerț.

Subsidiar, pentru a ajusta întregul cadrul legislativ din domeniu la noile distribuiri ale funcțiilor, a fost modificat corespunzător și Codul muncii al Republicii Moldova, concretizând că prevederile art. 371 și 372 din Cod nu sunt aplicabile controlului privind respectarea cadrului normativ referitor la securitatea și sănătatea în muncă.

Subsidiar, celor expuse supra, punem în evidență că amendamentele care se referă la domeniul controlului în domeniul relațiilor de muncă, securității și sănătății în muncă au fost prezentate spre avizare și Biroului Internațional al Muncii, pentru a asigura

corespunderea acestora cu rigorile convențiilor internaționale în domeniul muncii. **Răspunsul Biroului Internațional al Muncii nu conține obiecții referitoare la sistemul instituțional de control în domeniul muncii (relații de muncă și siguranță ocupațională), precum nici în aspect de procedură de control. Mai mult, acesta a prezentat un raport care prezintă sistemele instituționale ale diferitor state care reflectă că, acesta poate fi organizat din mai multe instituții de control, fie o singură instituție de control.**

Un domeniu separat al proiectului îl constituie **răspunderea contravențională** - atât în partea materială (contravenții și sancțiunile pentru acestea), cât și agenții constatatori competenți să le constate. În acest sens, a fost supus modificării Codul contravențional al Republicii Moldova. Proiectul propune amendarea Codului prin completarea cu contravenții care au ca obiect juridic raporturile juridice din domeniul securității ocupaționale (art. 53³), relațiile din domeniul protecției consumatorilor în domeniul alimentar (art. 84 alin. (1), art. 98 alin. (1), art. 343¹ din proiect), raporturi din domeniul supravegherii pieței privind produsele nealimentare și serviciilor (ar. 84 alin. (2), art. 98 alin. (2), art. 278¹, 279, 344 din proiect), din domeniul metrologiei și standardizării (art. 345 și 346 din proiect). Modificări importante se referă la agenții constatatori și contravențiile date în competența acestora. Astfel, au fost revizuite competențele ANSA, organelor de poliție, APCSP, este exclusă Agenția Turismului din lista agenților constatatori.

Suplimentar, trebuie de remarcat că proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative propune **amendarea unor prevederi ale Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.**

Prima dintre aceste amendamente - cel propus la art. 1 alin. (6) din lege - care vine să racordeze reglementările privind obligația de notificare a controlului, anterior desfășurării lui la prevederile art. 12 lit. a) din Convenția nr. 81/1947 privind inspecția muncii în industrie și comerț. Astfel, conform actului internațional, inspectorul de muncă trebuie să poată efectua controlul fără a încunoștința agentul economic pe care urmează să-l verifice. Prin urmare, completarea propusă, vine să excludă de la obligația notificării, alături de controlul conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și bunăstare a animalelor, și controlul în domeniul relațiilor de muncă, securitatea și sănătatea în muncă.

O altă modificare este cea de la art. 21 lit. d), care, de fapt, reprezintă o concretizare și o punere în acord a normei cu prevederea de la art. 18 alin. (1). Astfel, completarea cu cuvântul „minim”, concretizează că, controlul va putea fi început doar după expirarea termenului minim, nu și a celui maxim statuat de art. 18 alin. (1), adică, termenul de 5 zile lucrătoare de la primirea efectivă a exemplarului delegației transmis pentru notificare.

Proiectul propune amendamente la art. 22 din Legea nr. 131 din 8 iunie 2012. La acest articol se concretizează momentul din care începe să curgă termenul de efectuare a controlului. Parte din ideea care a fost pusă în prevederea de la art. 22 alin. (1) era că, controlul nu poate dura mai mult de 5 zile din momentul înmânării efective a

exemplarului delegației de control (atunci când inspectorul se prezintă la control), care trebuie să fie înregistrată în Registrul de stat al controalelor. În discuții cu reprezentanți ai autorităților intervievate în procesul de elaborare a acestui proiect de lege, am constatat că, de fapt, „înmânarea” este confundată cu „expedierea” delegației de control (notificarea). Pentru a exclude orice interpretări inadecvate, proiectul propune concretizarea momentului respectiv. Mai mult, formula în vigoare nu acoperă situațiile de la art. 21 alin. (6), când delegația de control poate fi înmănată după efectuarea controlului.

De asemenea, proiectul propune completarea art. 22 cu o normă care să acopere situația când controlul - fie el planificat sau inopinat - nu a fost început în termenul legal. Astfel, se reglementează că, după expirarea termenului maxim prevăzut la art. 18 alin. (1) - 15 zile lucrătoare - pentru inițierea controlului planificat și data indicată în declarație - pentru controlul inopinat, inspectorul nu mai poate să efectueze controlul în baza declarației respective, aceasta din urmă pierzându-și valabilitatea. Această modificare va ordona organele de control și inspectorii, și va asigura agenții economici de utilizări abuzive ale delegațiilor de control.

Modificări consistente sunt oferite la art. 30 din Legea nr. 131 din 8 iunie 2012 în vederea stabilirii unei proceduri prealabile de examinare a contestațiilor împotriva delegației de control, a deciziei de prelungire a duratei controlului și a procesului-verbal de control. Instituirea procedurii prealabile obligatorii urmărește evitarea majorării sarcinii instanțelor de judecată, dar și dezvoltarea unor platforme de discuții, de dialoguri între organele de control și mediul de afaceri, mai ales că examinarea contestațiilor urmează să se facă în cadrul consiliilor de soluționare a disputelor.

O modificare esențială este cea de la art. 30 alin. (5) din lege, care propune ca în componența consiliilor de soluționare a disputelor, ce urmează a fi constituite în cadrul fiecărui organ de control. Pentru a asigura respectarea principiului proporționalității și pentru a asigura managementul participativ la soluționarea litigiilor între organele de control și mediul de afaceri, se propune ca în cadrul acestor consilii să fie aleși cel puțin 3 reprezentanți aleși ai asociațiilor din mediul de afaceri.

Ultima categorie de modificări propuse la Legea nr. 131 din 8 iunie 2012 conține amendamentele propuse la anexa la lege. Aceste amendamente vizează domeniul controlului siguranței ocupaționale, despre care s-a scris mai sus, la capitolul respectiv. Aici remarcăm doar că excluderile propuse la pct. 8 din anexă vin să statueze denumirea corectă a Autorității Naționale Transport Auto. Excluderile propuse la pct. 10 nu modifică domeniul de competență, dar doar exclude exemplele - elemente ale domeniului „relații de muncă”, păstrând astfel și logica structurală a întregii anexe, or, la niciuna dintre autorități nu sunt indicate exemple de subdomenii ale domeniilor din competență. Amendamente similare vizează repartizarea competențelor de control în domeniul protecției consumatorilor, după cum am relevat mai sus.

Implementarea prevederilor proiectului nu implică cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat. În cazul în care vorbim despre reorganizări de instituții, acestea se vor face în limita bugetelor deja aprobate pentru anul 2017. Asemenea situație îi revine

ANSA, care va fi reorganizată prin absorbția Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice.

Referitor la APCSP - executarea atribuțiilor puse în competența acesteia nu necesită cheltuieli suplimentare, reorganizarea instituției, la această etapă, reorganizarea instituției urmând a fi efectuată în limita mijloacelor bugetare acordate. Eventuale cheltuieli suplimentare, date exacte privind acestea, urmează a fi prezentate la etapa propunerii spre aprobare a noii structuri a agenției.

ISM, de asemenea, urmează a fi supus reorganizării, întrucât acestuia îi sunt retrase atribuțiile în domeniul siguranței ocupaționale (securității și sănătății muncii). Astfel, unitățile de inspecți din cadrul ISM specializați în domeniul siguranței ocupaționale urmează a fi redistribuite autorităților care preiau aceste competențe, și anume - ANSA, IST și APCSP.

4. Impactul proiectului

Prevederile proiectului vor crea cadrul legislativ național corespunzător pentru realizarea atribuțiilor, conform redistribuirii instituționale a acestora de către Legea nr. 230 din 23 septembrie 2016. Implicit, aprobarea amendamentelor propuse va permite și realizarea scopurilor Legii nr. 230 din 23 februarie 2016 - diminuarea sarcinii controalelor de stat asupra activității de întreprinzător, dar și concentrarea activității instituțiilor vizate de reformă pe domenii distincte, evitând conflictul de competență între acestea.

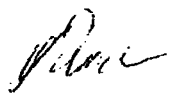
5. Modul de încorporare în sistemul actelor normative în vigoare

Pentru asigurarea implementării prevederilor proiectului nu este necesară amendarea suplimentară a altor acte legislative. Totuși, aplicarea cadrului normativ propus impune necesitatea revizuirii cadrului normativ secundar (hotărâri de Guvern, ordine ale conducătorilor instituțiilor respective), mai ales în partea ce se referă la aspectele instituționale (administrative și funcționale) proprii ANSA, APCSP, ISM, Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice.

6. Elemente organizaționale

Proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost supus procedurii de avizare, expertiză anticorupție și expertiză juridică. Obiecțiile și propunerile recepționate de Ministerul Economiei, precum și opinia acestuia din urmă asupra acestora sunt reflectate în tabelele de sinteză anexate la pachetul acestui proiect.

Viceministru al economiei

Vitalie IURCU